Montessori základní škola Úsměv

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro 1. a 2. stupeň

Montessori s úsměvem

3. vydání (úprava)

1. 9. 2026

Obsah

1. Identifikační údaje 4
2. Charakteristika školy 5
   2.1. Úplnost a velikost školy 5
   2.2. Vybavení školy 5
   2.3. Organizace výuky 5
   2.4. Charakteristika pedagogického sboru 6
   2.5. Spolupráce s rodiči 6
   2.6. Zapojení do projektů 7
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu 7
   3.1. Vzdělávací strategie a principy pedagogiky Montessori 7
   3.2. Základní principy 8
   3.3. Cíle vzdělávání 10
   3.4. Strategie naplňování klíčových kompetencí 11
   3.5. Průřezová témata 12
   3.6. Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 13
   3.7. Zabezpečení vzdělávání nadaných žáků 14
4. Učební plán 16
   4.1. Učební plán a přehled využití časové dotace dle RVP pro první stupeň 16
   4.2. Učební plán pro druhý stupeň 17
   4.3. Přehled využití časové dotace dle RVP – druhý stupeň 17
5. Učební osnovy 18
   5.1. Učební osnovy 1. stupeň 18
      Česmat 18
      Anglický jazyk 30
      Kosmická výchova 33
      Tělesná výchova 52
   5.2. Učební osnovy 2. stupeň 56
      Česmat 56
      Anglický jazyk 61
      Kosmická výchova 69
      Svět čísel a dat 84
      Další cizí jazyk 98

Obraz společnosti 99
Obraz přírody 120
Tělesná výchova 135
9.1. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 140
Příloha č. 1: Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 141
Příloha č. 2: Obsahové vymezení předmětu Další cizí jazyk (Španělský jazyk) 150
Příloha č. 3: Náběh výuky Informatiky od školního roku 2021/2022 157

1. Identifikační údaje

NÁZEV PROGRAMU

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ***Montessori s úsměvem pro 1. a 2. stupeň***

ÚDAJE O ŠKOLE

Montessori základní škola **ÚSMĚV**

IZO: 181087081

IČO: 06045154

Adresa: Marušky Kudeříkové 1143/14, Havířov-Město, 736 01

Ředitel školy: Mgr. Pavla Slamečková

Koordinátor ŠVP: Mgr. Iveta Bednarzová, pro I. stupeň

Mgr. Pavla Slamečková, pro II.stupeň

ZŘIZOVATEL

Naše Montessa, z.s., se sídlem Marušky Kudeříkové 1143/14, Havířov, 736 01

IČO: 05435404

PLATNOST DOKUMENTU od 1. 9. 2017

(úprava s rozšířením pro 2. stupeň od 1.9.2021)

Projednáno zřizovatelem dne 31.8.2021

3.vydání (úprava) projednána zřizovatelem dne 31.8.2026

Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a podle § 5 odst. 2 zákona 561/2004).

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Montessori základní škola Úsměv je soukromá škola, jejímž zřizovatelem je spolek Naše Montessa, z.s. Je školou spíše menšího rodinného typu. Ve škole se žáci učí ve věkově smíšených třídách v tzv. trojročích, 1. – 3. ročník, 4. – 6. ročník a 7. – 9. ročník. Toto rozdělení vychází z poznatků o vývoji dítěte a pojetí montessori pedagogiky. Žákům 6. ročníku jsou bližší vývojové potřeby srovnatelné se žáky 4. a 5. ročníku, proto s nimi pracují ve studijní skupině v rámci tzv. druhého trojročí. Pracují také samostatně, a to zejména na dlouhodobějších projektech, které poté prezentují před vrstevníky a pedagogy.

2.2. Vybavení školy

Prostory školy se nachází v pavilonu Základní školy Havířov-Město M. Kudeříkové 14, okres Karviná, příspěvková organizace. Škola má smlouvou o pronájmu zajištěny prostory pro třídy I. stupně a družinu v přízemí pavilonu D, prostory pro třídy II. stupně a odpoborné učebny v 1. patře téhož pavilonu. Žáci mají k dispozici také šatnu se šatními skříňkami. Učitelé mají k dispozici 3 kabinety. Objekt sice leží v centru Havířova, je však obklopen zelení a k dispozici máme školní zahradu, která je součástí pronájmu. Okolí nabízí vycházky do blízkého lesoparku. Využívat můžeme také tělocvičnu školy. Pro stravování žáci využívají školní jídelnu ZŠ. Vzhledem k tomu, že chceme i nadále začleňovat do života školy prvky Zdravé školy, rádi zapojujeme žáky do přípravy jídel, zejména zdravých svačinek.

Při výuce v montessori třídách se žáci volně pohybují. V prvním trojročí pracují převážně na koberci a v různých koutcích, a tomu odpovídá vybavení. Ve třídách jsou jak pracovní stolky, tak hlavně koberec pro společná setkávání a prezentace, dále jsou třídy vybaveny nízkými otevřenými policemi, v nichž jsou lehce přístupné pomůcky určené pro samostatnou práci dětí. Na druhém stupni mají žáci větší potřebu zůstávat u pracovního stolu a tomu odpovídá i vybavení tříd, na kterém se žáci také podílejí. Každý žák má své pracovní místo, ve třídě je i koberec pro společná setkávání a pomůcky v otevřených policích.

Odpoledne mohou žáci 1. – 5. ročníku zůstat ve školní družině, využít nabídku kroužků, starší žáci se také mohou zúčastnit činnosti kroužků dle nabídky a vlastního zájmu.

2.3. Organizace výuky

Žáci na prvním stupni pracují především s montessori pomůckami, ke své práci mohou používat také vytvořené pracovní listy a vlastní informativní knížečky. Své výstupní materiály si zakládají do osobních portfolií. Na druhém stupni žáci pracují jak s pomůckami, tak také s dostupnou literaturou, mohou využívat pracovní listy a

informace doplňují prací s médii. Důležitou součástí výuky na druhém stupni je i praktická výuka mimo prostor školy, na pronajatém pozemku (školní farma).

Ve výuce v 7. – 9. ročníku chceme využívat myšlenky plánu Děti země (Erdkinder) montessori pedagogiky. Ten vychází z přesvědčení, že pro kvalitní dospívání potřebuje mladý člověk aktivní a rozmanitý život, potřebuje zkoumat prostředí, ve kterém žije, a hledat v něm svou roli. Dospívající touží po každodenním uplatnění a seberealizaci, mají spoustu nápadů, jak zlepšit svět, a potřebují je uskutečňovat. V průběhu vzdělávání chceme v tomto období zajistit žákům propojení studia, práce a samostatného života ve skupině vrstevníků, aby měli možnost rozvíjet schopnosti, plánovat, soustředěně a účelně pracovat, domluvit se s ostatními a najít způsob, jak využít svůj talent.

Výuka bude v tomto období probíhat v blocích a bude členěna na výuku akademickou (ta bude většinou probíhat v budově školy či formou tematických exkurzí) a praktickou (ta bude probíhat jak na zahradě školy, tak hlavně na pronajatém pozemku školy - školní farmě). Na výuce by se měli podílet jak kmenoví učitelé školy, tak také odborníci z praxe.

Propojením výuky s praxí chceme žákům umožnit hlubší poznání jednotlivých vzdělávacích oblastí s přesahem do běžného praktického života. Hlavním výstupem třetího trojročí jsou závěrečné projekty žáků 9. ročníku, které prezentují v závěru školního roku mladším spolužákům, pedagogům, rodičům i širší veřejnosti.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor ZŠ tvoří ředitel, hlavní učitelé a další pedagogové splňující požadavky na vzdělání podle zákona o pedagogických pracovnících a zapálení pro práci v montessori prostředí, dále asistenti pedagoga, a také vychovatelé ve školní družině. Všichni pedagogičtí zaměstnanci se průběžně vzdělávají v montessori pedagogice absolvováním různých školení a kurzů, návštěvou jiných montessori škol v ČR. Pro výuku některých předmětů počítáme se zapojením odborníků a ve výuce cizího jazyka chceme spolupracovat s rodiléhým mluvčím.

2.5. Spolupráce s rodiči

Naším zájmem je podporovat spolupráci rodičů a školy, proto jsou rodiče vítáni na společných akcích, výletech, některých dopoledních a odpoledních programech. Základem otevřenosti školy rodičům je i dobrá informovanost. Škola má vlastní webové stránky, komunikace s rodiči probíhá rovněž prostřednictvím emailu či jiných platforem. S rodiči uskutečňujeme společná setkání, konzultační dny a průběžné individuální konzultace, společné třídní schůzky. Škola má zřízenu radu školy. Nejen žákům naší školy nabízíme řadu zájmových aktivit, ve kterých se angažují učitelé, rodiče naší školy, ale i externí spolupracovníci. Nabídku pro rodiče a další zájemce rozšiřujeme i o semináře a přednášky týkající se rodinné výchovy, montessori principů a další. Rodičům dáváme příležitost podílet se na organizaci aktivit pro děti např. během Dne dětí apod.

2.6. Zapojení do projektů

Škola je zapojena do dlouhodobého projektu Ovoce a mléko do škol, zapojuje se i do krátkodobých projektů, které umožňují další rozvoj školy – projekty Nadace Veolia, Nadace Teplo na dlani, Šablony apod. Další projekty realizuje škola díky zřizovateli.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program naší školy vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z analýzy vlastních možností a schopností pedagogického sboru.

Motivační název ŠVP Montessori s úsměvem vyjadřuje záměr vybudovat školu spokojených dětí, rodičů i učitelů. Chceme směřovat k vytváření prostředí s příznivým klimatem, v němž bude uplatňován respekt jeden k druhému i sobě samému. Cílem je, aby školu opouštěli žáci připraveni k dalšímu životu a studiu, schopni orientace ve společnosti a připraveni na výzvy rychle se měnícího světa.

3.1. Vzdělávací strategie a principy pedagogiky Montessori

Dítě je tvůrcem sebe sama. (Marie Montessori)

Vzdělávací strategie vycházejí z předpokladu, že každý člověk přichází na svět jako bytost neopakovatelná, vybavená jedinečným osobním potenciálem. Výchovné a vzdělávací postupy v systému montessori tedy musí být voleny tak, aby učitel mohl k dětem přistupovat individuálně a vycházet vstříc jejich potřebám. Tuto filozofii naplňujeme dodržováním principů Marie Montessori (viz dále). Pedagogické principy, metody a způsoby vyučování pomáhají dítěti učit se v „bezpečném prostředí“, bez ohrožení porovnáváním, vnějším hodnocením, časovým stresem, tresty a odměnami.

Vyučování je postaveno především na vlastní samostatné vzdělávací činnosti žáků, které vycházejí z jejich zájmů a potřeb. Volná práce, jako jedna z nejdůležitějších učebních forem, zahrnuje mimo jiné také práci na sobě samém. Přispívá k procesu sebeutváření a sebeuskutečňování. Volná práce je regulována učitelem k podchycení zájmu i o témata, která by si žáci sami nevybrali.

Žáci pracují ve věkově smíšených třídách, zpravidla trojročích, čímž je zajištěna kooperace, vzájemné předávání informací a nezištná pomoc. Na druhém stupni žáci v trojročích spolupracují hlavně na projektech a při skupinové práci. Díky tomu je rozvíjeno vrstevnické učení.

Výuka probíhá v blocích, případně v projektových celcích. Jsou tak zajištěny přesahy jednotlivých vzdělávacích oblastí, podpora globálního myšlení a vazby na praktický život.

3.2. Základní principy

PRINCIP POLARIZACE POZORNOSTI

Je základem učení. Jedná se o schopnost dítěte intenzivně a dlouhodobě se soustředit na práci. Skládá se ze tří částí:

1. fáze - příprava - dítě hledá, shromažďuje předměty, připravuje si místo, zdá se, že je roztěkané

2. fáze - soustředěnost- dítě našlo, co ho zaujalo, a pracuje

3. fáze – nasycení- dítě ukončí svou práci, uklidí, má pocit radosti a spokojenosti.

Pro zdravý růst je nutná možnost zakoušet koncentraci, opakovaně vykonávat činnost, kterou si dítě samo zvolí. Aby k polarizaci došlo, je potřeba sledovat senzitivní fáze a vytvářet vhodné prostředí .

Vše živé je aktivní, aktivita je podstatou života, zastavovat dítě v akci znamená nechat degenerovat jeho psychický vývoj. (Marie Montessori)

RERSPEKTOVÁNÍ SENZITIVNÍCH FÁZÍ

Senzitivní fáze je období, kdy je dítě obzvlášť citlivé a vnímavé na podněty různého charakteru. Je naladěno pro získávání určitých dovedností, učí se je rychleji, snáze a s chutí. Tato senzitivita je dočasná a po její vypršení se dítě danou dovednost učí s mnohem větší námahou.

PRINCIP PŘIPRAVENÉHO PROSTŘEDÍ

Připravené prostředí je prostředí podnětné, v němž uspořádání pomůcek a materiálů podněcuje dítě k samostatné práci bez vnější pomoci. Takto připravené prostředí by mělo předbíhat vývoj dítěte, aby jej posunovalo dál. Materiál musí být výzvou pro dítě tak, aby podněcoval stále vyšší úroveň jeho zájmů. Velmi důležitou roli hrají pomůcky, které jsou názorné, učí v krocích a zajišťují trvalé pochopení látky.

PRINCIP SVOBODY A SAMOSTATNOSTI

Svoboda znamená nezávislost, volnost, osvobození. Mylně bývá interpretována jako bezcílné střídání činnosti dítětem, případně nic nedělání. Uplatňování daného principu však znamená, že si dítě svobodně vybírá kdy, kde a s kým bude pracovat. Učitel činnost koordinuje a pomáhá dětem, které se nedokážou rozhodnout. S možností této svobodné volby však dítě zároveň přebírá zodpovědnost. Pokud si však má dítě svobodně volit, musí být schopné sebeovládání. To vyžaduje nenápadné vedení podporované výchovou.

Svoboda rozhodování umožňuje vychovateli pozorovat duševní a vývojové potřeby dítěte.

Člověk potřebuje duševní potravu. (Marie Montessori)

PARTNERSKÝ PŘÍSTUP

Partnerský přístup je spolu s respektem a úctou jedním z klíčových pojmů Montessori pedagogiky. Je důležité chovat se k dětem tak, abychom nezraňovali jejich důstojnost. Nedovolujme si k nim nic, co bychom my sami nechtěli, aby si dovolovaly ony k nám. Důležité je společné vytváření pravidel ve třídě (škole). Když se na jejich vytváření podílejí děti, samy se jimi rády a ochotně řídí a samy dohlížejí na jejich dodržování. Respektující přístup umožňuje dětem vytvářet si sebeúctu. Budou snadno dodržovat dohody, dokážou si samostatně hledat informace a podle nich se rozhodovat, spolupracovat s ostatními, vcítit se do druhého a pomoci, když je třeba. Zároveň umí vyjádřit svůj názor, a to i nesouhlasný, a zastat se druhého i vůči dospělému.

PRINCIP VĚKOVÉ HETEROGENITY

Princip věkové heterogenity je naplňován spojováním věkově smíšených ročníků. Takto vytvořené skupiny nabízejí prostor pro kooperaci. Na ZŠ je ideální tzv. trojročí, tedy spojení 3 ročníků, aby si dítě zažilo pozici nejmladšího, prostředního i nejstaršího. Takové uspořádání usnadňuje práci učiteli-starší vysvětlí látku mladším a sám si ji zopakuje. Myšlení starších je mladším bližší než myšlení dospělých. Starší se v takto smíšených kolektivech učí být tolerantní a usměrňovat své chování vzhledem k mladším spolužákům.

Pocit sounáležitosti je schopnost, která je klíčová a slouží jako základ k tomu, aby člověk respektoval řád a ctil je. (Marie Montessori)

OSOBNOST UČITELE

Marie Montessori dávala před označením učitel přednost pojmu „vedoucí“, protože dospělý dítě neučí, dítě se učí samo. Vede ho však na cestě životem. Vztah mezi „všemocným a neomylný“ dospělým a dítětem by měl přejít do vztahu partnerského. Vedoucí se musí naučit vidět se očima ostatních. Místo toho, aby hledal nedostatky dětí, má se zamýšlet nad nedostatky svými a snažit se je napravovat.

Role učitele je chápaná jako role pozorovatele a pomocníka. Jeho úkolem je spolupracovat s dětmi, připravovat prostředí tak, aby aktivita mohla vždy vycházet z dítěte, umožnit dětem globální přístup s vnímáním souvislostí a zapojením všech smyslů, a také zejména nabízet bezpodmínečné přijetí sebe sama, přinášet a ukazovat dětem svou rovnováhu, ticho a vnitřní klid. Pod vyjmenovanými hesly se skrývá velké množství požadovaných vlastností, schopností a dovedností, které by učitel, kterého systém pedagogiky M. Montessori oslovil, měl ovládat, vhodně využívat a uplatňovat.

TŘÍSTUPŇOVÁ VÝUKA

Před každou výukou je potřeba zajistit izolovanost předmětu a pozornost dítěte jedním směrem. Z nejbližšího okolí by měly být odstraněny jiné rozptylující předměty. Vyučující představuje ukázku názorně a přesně, se zájmem a živou účastí, tak, aby probudil zájem

dítěte. Poté, co dítě několikrát za sebou předvedené cvičení zopakovalo, přistoupí učitel k další etapě, ve které bude rozvíjena slovní a pojmová zásoba.

1. fáze-spojení smyslového vjemu s příslušným pojmenováním- „To je…“Název i předmět musí na dítě působit současně.

2. fáze-rozpoznání předmětu pomocí příslušného názvu- „Ukaž mi, podej mi …“- důležité je s předmětem manipulovat.

3. fáze-pojmenování příslušného předmětu- „Co je to? Jaké je to?“- fáze ověření a zafixování spojení označení s předmětem.

PRÁCE S CHYBOU

V Montessori prostředí je chyba chápána jako naprosto přirozená věc, ke které při učení dochází. Je to součást řešení problémů a zdroj nových poznatků. Chyby nám ukazují, jak učení zvládáme, pomáhají zlepšit schopnost správně hodnotit, hledat příčiny chyb. Dítě, které dokáže poznat a kontrolovat chyby, získává větší míru nezávislosti a jistoty. K sebekontrole jsou vedeny tím, že pomůcky, se kterými pracují, mají v sobě zabudovanou kontrolu.

Dělat chyby je všeobecně považováno za ostudu, což zákonitě vede ke lži. Při takovém vnímání chyb se pak lidé bojí kritiky a své chyby se snaží zaretušovat.

PRÁCE S POCHVALOU

Učitel se snaží používat diferencovaně jazyk tak, aby nehodnotil a neposuzoval, ale dával přitom najevo, že dítě získalo novou dovednost nebo mu projeví náklonnost a účast. Každé dítě potřebuje pocit jistoty, bezpečí, úspěšnosti, aby si ho někdo všímal a aby mělo radost a cítilo sebeuspokojení ze své práce; ale neustálé kladné či záporné hodnocení ze strany dospělých potom omezuje jeho svobodnou volbu činnosti a sebevědomí. Předškolní děti mají největší radost ze samotné práce, pro školní děti je pak výsledek největší odměnou. A celkový láskyplný vztah a přístup dospělého k dítěti je vlastně sám o chvále.

3.3. Cíle vzdělávání

Důvěřovat ve vlastní síly dítěte, v jejich vnitřní rozvojovou potenci a vůli se rozvíjet a stávat se dospělým.

Podporovat žáky v začleňování se do společnosti s využitím vlastního potenciálu, nalézáním vlastní cesty a stávat se tak schopnými, spolupracujícími lidmi s dostatečným sebevědomím.

Rozvíjet sociální dovednosti žáků, aby byli ochotni pomoci, schopni převzít zodpovědnost vůči člověku i přírodě.

3.4. Strategie naplňování klíčových kompetencí

Klíčové kompetence představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích. Jsou klíčem k úspěšnosti člověka v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě. Na utváření klíčových kompetencí se podílejí všechny vzdělávací oblasti, které poskytují svým obsahem dostatek příležitostí k jejich naplňování. Konkrétní podoba vzdělávacích cílů a kompetencí je vyjádřena ve výchovně vzdělávacích cílech jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Klíčové kompetence jsou v návaznosti na celoevropský směr ve vzdělávání členěny do souborů zaměřených:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální
- občanské
- pracovní
- digitální

Celkové pojetí vzdělávání podle principů montessori pedagogiky umožňuje vhodně uplatňovat všechny soubory klíčových kompetencí. Principy vzdělávání byly popsány výše.

Kompetence k řešení problémů
Chceme je rozvíjet zejména učením v souvislostech. Vzhledem k tomu, že si žáci sami vybírají, co se momentálně učí, jsou nuceni hledat řešení. Znamená to, že se neučí izolovaná data, ale učí se v souvislostech a na základě vlastních poznatků a zkušeností. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení
Budeme je rozvíjet podle dané situace u každého žáka individuálně. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní
Budou rozvíjeny vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, při kooperativním učení, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální
Jsou budovány jako samozřejmá součást výuky v montessori třídě, kdy základem je spolupráce mezi dětmi, pomoc starších mladším.

Kompetence občanské
Budeme je rozvíjet hlavně učením sociálním a metodami sebepoznávání. Žáci musí být seznámeni s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Kompetence pracovní
U žáků jsou rozvíjeny formou skupinové a individuální práce, a také prací na projektech. Důležitou cestou k uvědomění si potřebnosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je sebehodnocení a hodnocení všech činností, které žáci provádějí.

Kompetence digitální
Budeme je rozvíjet v celém vzdělávacím procesu, v činnostech, ve kterých žáci vyhledávají a třídí informace, které dále používají k vlastnímu učení i k běžnému životu. Žáci budou seznamováni s novými technologiemi a vedeni k uvědomování si významu digitální gramotnosti a také rizik, které používání digitálních technologií přináší.

3.5. Průřezová témata

Průřezová témata jsou součástí základního vzdělávání a zahrnují v našem vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, proto je včleňujeme do jednotlivých vyučovacích předmětů. Propojují všechny vzdělávací oblasti. Jejich obsah budeme naplňovat také formou projektů a dalších činností, které souvisí s uplatňováním principů montessori pedagogiky.

Téma **Osobnostní a sociální výchova** (OSV) není většinou spjato s konkrétní obsahovou náplní předmětů, ale naplňujeme jej především využitím principů montessori pedagogiky, individuálním přístupem vyučujících k jednotlivým žákům, způsobem hodnocení a sebehodnocení, které využíváme.

Téma **Mediální výchova** (MV) je rovněž rozvíjeno ve všech předmětech, jelikož žáci jsou neustále vedeni k vyhledávání, hodnocení, třídění a samostatnému zpracovávání informací z různorodých zdrojů. V rámci všech předmětů také tvoří realizační týmy a připravují mediální sdělení.

Téma **Výchova demokratického občana** (VDO) je rozvíjeno především v předmětu Kosmická výchova (výstupy OV) , Obraz společnosti (výstupy OV a D) a příležitostně v předmětu Obraz přírody, kdy je diskutováno v souvislosti s environmentálními tématy a odpovědností člověka k životnímu prostředí. Naplnění podtématu Občanská společnost a škola (VDO) je dáno opět samotným principem fungování školy.

Téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (VMEGS) je zařazováno především v předmětech Anglický jazyk, Kosmická výchova, Obraz společnosti (výstupy ČJL, D, VO, Z) a Obraz přírody (výstupy Z, P).

Téma **Multikulturní výchova** (MKV) je zařazeno do předmětů Anglický jazyk, Kosmická výchova (výstupy Z, VV, D) a Obraz společnosti (výstupy ČJL, VV, HV, VO)

Téma **Enviromentální výchova** (EV) je nejvíce rozvíjeno v předmětech Kosmická výchova a Obraz přírody (výstupy Z, P, F, CH) okrajově se ale objevuje i v rámci výuky jazyků nebo Umění a kultury.

Informace ke všem průřezovým tématům žáci získávají z různých informačních zdrojů, vyhodnocují je, zpracovávají vhodnou formou (prezentace, tabulky, grafy …). Tyto schopnosti získávají v rámci předmětu Svět čísel a dat.

Spojení jednotlivých témat s obsahovou náplní předmětů vyjadřuje tabulka – učební osnovy, ve které používáme následující číslování:

1. Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

1.1. Rozvoj schopností poznávání
1.2. Sebepoznání a sebepojetí
1.3. Seberegulace a sebeorganizace
1.4. Psychohygiena
1.5. Kreativita

Sociální rozvoj

1.6. Poznávání lidí
1.7. Mezilidské vztahy
1.8. Komunikace
1.9. Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

1.10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
1.11. Hodnoty, postoje, praktická etika

2. Výchova demokratického občana

2.1. Občanská společnost a škola
2.2. Občan, občanská společnost a stát
2.3. Formy participace občanů v politickém životě
2.4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

3.1. Evropa a svět nás zajímá
3.2. Objevujeme Evropu a svět
3.3. Jsme Evropané

4. Multikulturní výchova

4.1. Kulturní diference
4.2. Lidské vztahy
4.3. Etnický původ
4.4. Multikulturalita
4.5. Princip sociálního smíru a solidarity

5. Environmentální výchova

5.1. Ekosystémy
5.2. Základní podmínky života
5.3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí
5.4. Vztah člověka k prostředí

6. Mediální výchova

6.1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
6.2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
6.3. Stavba mediálních sdělení
6.4. Vnímání autora mediálních sdělení
6.5. Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností

6.6. Tvorba mediálního sdělení
6.7. Práce v realizačním týmu

3.6. Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z §16 školského zákona, je v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. a ve škole je uplatňováno na základě pravidel pro tvorbu, realizaci a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Vzhledem k celkovému systému vzdělávání ve škole,

založenému na principech montessori pedagogiky, jsou podmínky a prostředí pro vzdělávání žáků s SVP i přiznanými podpůrnými opatřeními připravené.

Plán pedagogické podpory

Plán připravuje v návaznosti na ŠVP třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími, výchovným poradcem a speciálním pedagogem (pokud je ve škole zaměstnán). Má písemnou podobu a jeho cílem je dosažení co nejefektivnějšího vzdělávání žáka se speciálními potřebami s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Speciální pedagog nebo třídní učitel organizuje při přípravě PLPP schůzky s žákem, rodiči, pedagogy a vedením školy. PLPP je po sestavení konzultováno v PPP, případně SPC.

Vyhodnocení PLPP se provádí po 3 měsících. V případě zlepšení žáka s SVP je PLPP ukončen a založí se, v opačném případě je žák odeslán do PPP či SPC.

Individuální vzdělávací plán

Plán se vypracovává pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně, na základě doporučení školského poradenského zařízení (PPP, SPC). Plán v písemné podobě připravují v návaznosti na ŠVP třídní učitelé, učitelé jednotlivých předmětů, výchovný poradce a speciální pedagog (pokud je ve škole zaměstnán). Po vypracování se konzultuje s pracovníky PPP či SPC. Kontrola se provádí 1- 2x ročně, doplňuje se průběžně podle aktuálních vzdělávacích potřeb žáka s SVP a s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Na základě doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) je možné v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků. Pro realizaci IVP musí být zajištěn informovaný souhlas zákonných zástupců s poskytováním podpůrných opatření v rámci individuálního vzdělávacího plánu.

3.7. Zabezpečení vzdělávání nadaných žáků

Vzdělávání žáků nadaných vychází z § 17 školského zákona, je v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. a ve škole je uplatňováno na základě pravidel pro tvorbu, realizaci a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Systém vzdělávání podle montessori principů umožňuje individuální rozvoj každého dítěte, včetně zvládnutí učiva vyššího ročníku v oblastech žákova nadání.

Plán pedagogické podpory

Plán připravuje v návaznosti na ŠVP třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími, výchovným poradcem a speciálním pedagogem (pokud je ve škole zaměstnán). Má písemnou podobu a jeho cílem je dosažení co nejefektivnějšího vzdělávání nadaného žáka s ohledem na jeho individuální schopnosti a v oblastech, ve kterých se nadání projevuje. Speciální pedagog nebo třídní učitel organizuje při přípravě PLPP schůzky s žákem, rodiči, pedagogy a vedením školy.

Vyhodnocení PLPP se provádí po 3 měsících, plán může být ukončen (v tomto případě se založí), změněn podle aktuálních potřeb či nahrazen IVP.

Individuální vzdělávací plán

IVP pro mimořádně nadaného žáka se sestavuje na základě doporučení PPP. Plán v písemné podobě připravuje v návaznosti na ŠVP třídní učitel ve spolupráci s rodiči žáka a speciálním pedagogem (pokud je ve škole zaměstnán). Při sestavování IVP se vychází z IVP stanoveného § 8 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP je sestaven do 1 měsíce od doručení doporučení školského poradenského zařízení. Může mít platnost kratší dobu, než je školní rok, je průběžně vyhodnocován, může být doplňován a upravován dle individuálních potřeb mimořádně nadaného žáka. K realizaci IVP musí být zajištěn informovaný souhlas zákonných zástupců s poskytováním podpůrných opatření v rámci individuálního vzdělávacího plánu.

4. Učební plán

4.1. Učební plán a přehled využití časové dotace dle RVP pro první stupeň

Červeně vyznačeno využití disponibilních hodin

		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	1.- 5. roč.
Vyučovací předmět	**Vzdělávací oblast**						
ČESMAT	**Český jazyk a literatura**	**7+1**	**7+1**	**7+1**	**6+1**	**6+1**	**33+5**
	Matematika a její aplikace	**4+1**	**4+1**	**4+1**	**4+1**	**4+1**	**20+5**
ANGLICKÝ JAZYK	**Jazyk a jazyková komunikace**	**0+1**	**0+1**	**3**	**3**	**3**	**9+2**
KOSMICKÁ VÝCHOVA	**Člověk a jeho svět**	**2+1**	**2+1**	**2+1**	**2+1**	**3**	**11+4**
	Umění a kultura	**2**	**2**	**2**	**3**	**3**	**12**
	Člověk a svět práce	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**5**
	Informační a komunikační technologie	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**2**
TĚLESNÁ VÝCHOVA	**Člověk a zdraví**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**10**
	Celkem	**22**	**22**	**24**	**25**	**25**	**118**
	Z toho disponibilní časová dotace	**4**	**4**	**3**	**3**	**2**	**16**

4.2. Učební plán pro druhý stupeň

Vyučovací předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem 6.-9. r.
Česmat	7 + 1	-	-	-	7 +1
Anglický jazyk	3	3 + 1	3 + 1	3 + 1	12 + 3
Kosmická výchova	11 + 4	-	-	-	11 + 4
Svět čísel a dat	-	5 ,25	5 + 0,25	5 + 1,25	15,25 + 1,5
Další cizí jazyk	-	2	2	2	6
Obraz společnosti	-	11,5	9 + 2,5	9 + 3	29,5 + 5,5
Obraz přírody	-	4,25 + 1	6 + 1,25	5 + 0,75	15,25 + 3
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
celkem	**23 + 5**	**28 + 2**	**27 + 5**	**26 + 6**	**104 + 18**

4.3. Přehled využití časové dotace dle RVP – druhý stupeň

Oblast	Obor	Předmět	6. r.	7. r.	8. r.	9. r	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Česmat	4	-	-	-	
		Obraz společnosti	-	4	3 + 1	4 + 1	15 + 2
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3 + 1	3 + 1	3 + 1	12 + 3
	Další cizí jazyk		-	2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Česmat	3 + 1	-	-	-	
		Svět čísel a dat		4	4	4 + 1	15 + 2
Informatika	Informatika	Kosmická výchova	1	-	-	-	
		Svět čísel a dat	-	1	1	1	4
Člověk a společnost	Dějepis, Občanská výchova	Kosmická výchova	2	-	-	-	
		Obraz společnosti	-	3	3	2 + 1	10 + 1
Člověk a příroda	Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis	Kosmická výchova	3 + 3	-	-	-	
		Obraz společnosti	-	1	1	1	
		Obraz přírody	-	4 + 1	5 + 1	5	20 + 5
Umění a kultura	Hudební výchova, Výtvarná výchova	Kosmická výchova	3	-	-	-	
		Obraz společnosti	-	3	2 + 1	1 + 1	9 + 2
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví, Tělesná výchova	Kosmická výchova	1	-	-	-	
		Obraz přírody	-	-	1	-	
		Tělesná výchova	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce		Kosmická výchova	1 + 1	-	-	-	
		Svět čísel a dat	-	0,25	0,25	0,25	
		Obraz společnosti	-	0,5	0,5	1	
		Obraz přírody	-	0,25	0,25	0,75	3 + 3
			23 + 5	28 + 2	27 + 5	26 + 6	104 + 18

5. Učební osnovy

5.1. Učební osnovy 1. stupeň

Česmat

Vyučovací předmět Česmat zahrnuje vzdělávací oblasti Český jazyk a literatura a Matematika a její aplikace. Výuka probíhá v 90 min. bloku proto, aby dětem byla umožněna co nejdelší koncentrace pozornosti na práci. Během bloku Česmat žáci pracují na tématech obou vyučovacích předmětů.

Jazyk a matematika jsou cesty k poznání informací. Spojení obou předmětů do jedné oblasti vede k zachycení souvislostí a k učení vztahového a systematického myšlení.

Český jazyk a literatura

Oblast český jazyk a literatura se vyučuje v prvním až pátém ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. Vyučovací jednotky jsou doplněny projekty, návštěvami divadel apod. Vzdělávacím obsahem vzdělávací oblasti Český jazyk jsou: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Vnitřní členění předmětu si stanovuje každý vyučující na začátku školního roku s přihlédnutím ke struktuře vzdělávacího oboru v RVP ZV, ke vzdělávacím potřebám žáků a k vlastním vzdělávacím cílům.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku. Aktivně podporuje rozvoj verbální komunikace v mateřském jazyce. Pomáhá porozumět jazykovým sdělením – psaným i mluveným. Díky získaným schopnostem poznává žák vlastní a cizí kulturu, přispívá k osobnímu a sociálnímu rozvoji i sebeuplatnění v praktickém životě.

Pro nácvik čtení budeme používat genetickou metodu. V rámci zvyšování čtenářské gramotnosti chceme do výuky zařadit i dílny čtení, jejímž cílem je rozvíjení vědomého čtenářství a vytváření kladného vztahu k vlastní četbě. Stejně jako tvořivé psaní, které zařadíme do komunikační a slohové výchovy, vnímáme obě tyto složky jako motivaci pro celoživotní učení. V montessori prostředí děti nepracují s učebnicemi gramatiky nebo čítankami, ale jsou podporovány v aktivní práci se slovní zásobou. Učí se obhajovat svou práci a názory, vést diskuzi. Do jazykové přípravy zahrnujeme i vyjadřování emocí, neboť každý jedinec by měl dokázat sdělit své pocity

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		1.-3. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	praktické čtení (pohyblivá abeceda, komoda s předměty, kolíčkování, kloboučkování, vějířky, abecední domino, třínožkové karty, bingo, četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků čtení s porozuměním (karty s příkazy, karty s hádankami, přikládací karty k textu, obrázkové čtení) uplatnění přirozené intonace (karty k vyprávění, dotváření příběhů)	3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	komunikační situace: omluva, žádost,vzkaz, zpráva (**dějové karty)** dialog, mluvčí a posluchač	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru.	výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů zdvořilostní obraty	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova - kooperace, navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	3.	
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	rozvíjení znělého hlasu nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání (**obrázkové vypravování)**	1. - 3.	
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	členění jazykového projevu	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	souvislé jazykové projevy využívání jednoduché osnovy	3.	
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	dodržování hygienických návyků správného psaní	1.- 3.	

- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	automatizace psacího pohybu (smirkové obtahovací tvary, kovové tvary, hmatová písmena, psaní do krupice) odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	3.	
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	dopis, zpráva plynulý a úhledný písemný projev	2. - 3.	
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací (**obrázkové karty s osnovou**	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	hláskosloví, stavba slov, nauka o slově (**slabikové domino)**	1. - 2.	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.	slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu (**přikládací karty)** vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná (**karty s příběhy)**	2. - 3.	
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost.	třídění slov (karty k třídění) seznamování se s některými slovními druhy (**hrad)**	2. - 3.	
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	ohebné a neohebné slovní druhy (**předměty k třídění)**	2. - 3.	
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	souvislý mluvený projev význam slov	2. - 3.	
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	2. - 3.	
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků	2. - 3.	
- odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve	znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu (**karty s úkoly**)	2. - 3.	

vyjmenovaných slovech; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě,mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.			
- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku.	reprodukce textu přednes básně nebo úryvku prózy	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	líčení atmosféry příběhu	3.	
- rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	základy literatury – poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)	3.	
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	volná reprodukce textu dramatizace pohádky, povídky nebo básně	1. - 3.	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		4.-5. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů tiché čtení s porozuměním	4. - 5.	
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku	4. - 5.	
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	orientace v textu	4. - 5.	
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	vystižení jádra sdělení orientace v naučných textech přiměřených věku	4. - 5.	
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	pravidla dialogu	4. - 5.	
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	porovnávání názorů, tolerance řešení konfliktních situací	4. - 5.	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru.	členění vět, frázování, síla a barva hlasu	4. - 5.	
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	spisovná, hovorová a nespisovná mluva	4.- 5.	
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu	5.	
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	orientace ve stavbě textu členění na odstavce	4.- 5.	
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo	pravidla sestavování osnovy členění příběhu	4. - 5.	

písemný projev s dodržením časové posloupnosti.			
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu	4.	
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	stavba slova	4. - 5.	
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	slovní druhy a jejich třídění tvary slov mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	4. - 5.	
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	práce s větou	4. - 5.	
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	výstavba věty, základní, větné členy věta jednoduchá, souvětí smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí	4. - 5.	
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	rozmanité spojovací výrazy	4. - 5.	
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	vyjmenovaná slova práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov hledání a dotváření slov příbuzných	4. - 5.	
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	shoda přísudku podmětem	5.	
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	zážitkové čtení a naslouchání nalézání příčin věcí a porozumění jim	4. - 5.	
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje vlastní tvorba na libovolné téma	4. - 5.	
- rozlišuje různé typy uměleckých textů.	druhy a žánry dětské literatury	4.	
	literatura umělecká a věcná literatura v proměnách času lidová slovesnost	5.	
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	literární pojmy: přirovnávání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy verš, rým	4. - 5.	

- projevuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy.	psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace)	4. - 5.	
- pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat.	herní dovednosti (vstup do role) sociálně komunikační dovednosti dodržování pravidel hry	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
- pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků. - prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků.	dramatická situace, příběh (řazení situací v časové následnosti)	4. - 5.	

Matematika a její aplikace

Matematický duch již malému dítěti naznačuje matematické struktury.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace se vyučuje v prvním až pátém ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu.

Tato oblast je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

V hodinách matematiky jsou využívány především montessori pomůcky, pomocí nichž je u žáků pěstován smysl pro rozdíl a přesnost, rozvíjí vnímání dimenzí, délky, šířky a výšky, velikosti, podporuje v dalším bádání a vytváří podvědomé znalosti matematických zákonitostí, na kterých lze později navázat a které zjednodušují chápání složitých matematických operací při dalším studiu.

Důležitým pojmem v této učební oblasti je tzv. psychoaritmetika, tedy prožitková matematika. Jedná se o celostní pohled na výuku matematiky v různých obdobích věku dítěte.

MATEMATIKA		1.-3. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	kvantita čísel 1 – 10 (**červenomodré tyče**) spojení množství a slova číselné symboly 1 – 10 (**smirkové číslice**) pořadí číslic spojení množství a číselných symbolů	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	konstrukce číslic do 11 – 19 a 11 – 99 (**Seguinovy tabulky**) seznámení s desítkovou soustavou (**zlatý perlový materiál**) seznámení s některými vlastnostmi čísel – **sudá a lichá čísla** vztahy větší, menší, rovno a znaménka > ,<, =		
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	narůstání číselné řady 1- 9,vizuální vnímání číslic **(barevné korálkové schody)** číslice 0 a vznik a narůstání kvantity – **skříňka s vřeténky** orientace v číselné řadě 1-1000 **(stovkový a tisícový řetěz)** jiný pohled na číselnou řadu (**stovková tabulka)**		
- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	seznámení se se základními početními operacemi sčítání,odčítání, násobení a dělení (**malé červenomodré tyče, sčítací tabulka, sčítací barevný had, násobilková tabulka, dělící tabulka** orientace v číslech do 100 (**stovková tabulka, stovkový zlatý řetěz)** orientace v číslech do 1000 (**tisícový zlatý řetěz)** Zlomky – zlomkové kruhy		
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	sčítání a odčítání v oboru 0-100 násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 10)	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	určování času převádění jednotek času	2. - 3.	
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy (**obchod)** orientace a čtení matematických zápisů	1. - 3.	
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose práce s údaji (jízdní řád, ceník)	2. - 3.	

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.	vyhledávání určitých tvarů v okolí třídění předmětů podle tvaru rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh (**konstruktivní trojúhelníky, modré trojúhelníky)**	1.	
	tělesa - krychle, kvádr, koule (**geometrická tělesa)**	1. - 3.	
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	počítání obvodů a obsahů geometrických tvarů **(komoda k výpočtu geometrických tvarů)** bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm a mm	2. - 3.	
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	modelování geometrických útvarů podle zadání	1. - 3.	

MATEMATIKA		4.-5. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	principy asociativnosti a komutativnosti	4.-5.	
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	sčítání a odčítání čísel do 100000 (**známková hra, počítadlo, hadi, perlový materiál, banka**) velká násobilka (**dělící a násobilková tabulka, korálková krabice k násobilce, násobkové řetězy**) násobení na **multiplikační tabuli** písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem dělení jednociferným číslem dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel	4.-5.	
	sčítání a odčítání čísel do milionu písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem dělení dvojciferným číslem (**dělení na velkých násobkových tabulkách**)	5.	
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	zaokrouhlování na 1000, 100, 10 kontroly výpočtů	4.	
	zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10000, kontroly výpočtů	5.	
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	4.-5.	
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	zlomky	4.-5.	

- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	desetinná čísla	4.-5.	
- porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	celá čísla	5.	
- vyhledává, sbírá a třídí data.	práce s daty	4.-5.	
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	4.	
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	práce s geometrickými útvary (**trojúhelníková komoda)**	4.	
	rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	5.	
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce (žluté trojúhelníky, geometrická komoda)	4.	
- sestrojí rovnoběžky a kolmice.	rovnoběžky, různoběžky, kolmice	4.	
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku jednotky obsahu	5.	
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	osová souměrnost (kovové tvary, modré trojúhelníky)	4.	
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	slovní úlohy s netradičními postupy	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

Anglický jazyk

Předmět se vyučuje od prvního do pátého ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídající učebnímu plánu. Podle potřeby a možností se žáci dělí na skupiny vytvořené podle dosažené úrovně znalostí a dovedností. Obsah předmětu je vytvořen ze vzdělávacího oboru cizí jazyk.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, žáci jsou postupně seznamováni s pravidly gramatiky. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Rovněž musí žáci porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. Výuka je realizována z části formou projektů, které napomáhají vnímat jazyk jako celek.

Náplní předmětu je také seznámení s kulturou zemí, kde se hovoří anglicky, vede žáky k toleranci k jiným rasám a národům.

ANGLICKÝ JAZYK		1.-3. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.	čísla (1-20), základní fonetické značky slovní zásoba z tematických celků	1.-3.	**Osobnostní a sociální výchova-** sociální rozvoj- komunikace
- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny	1.-3.	
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova.	abeceda (spelling) četba z autentických textů psaní tematické slovní zásoby používání slovníku s výslovností poslech autentických nahrávek s porozuměním	1.-3.	
- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty osobní zájmena	1.-3.	
- používá abecední slovník.	abeceda, hláskování (jména)	1.-3.	

ANGLICKÝ JAZYK		4.-5. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.	pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, kontext, popis místa, odlišnosti českého a anglického slovosledu četba autentického textu - volný překlad	4. - 5.	Multikulturní výchova - multikulturalita
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.	slovní zásoba z tematických celků četba autentického textu poslech a sledování, práce s internetem, chápání slov v kontextu čísla (1-1000)	4. - 5.	

- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.	četba knih na přiměřené úrovni, práce s autentickými příběhy, komiksy, fonetický zápis, vázání slov, znělost, neznělost (základní slovní zásoba)	4. - 5.	
- vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.	odvození významu slova z kontextu tvorba otázky a záporu porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích	4. - 5.	
- používá dvojjazyčný slovník.	četba autentického textu, četba pohádek	4. - 5.	
- sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.	jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě tvorba množného čísla podstatných jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena, určení polohy předmětů,	4. - 5.	
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.	dramatizuje příběhy a pohádky, hraje hru se slovní zásobou a dodržuje její pravidla	4. - 5.	
- obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.	tvoření slov, slova stejného a opačného významu, význam slov v kontextu porovnávání smyslu textů reprodukce čteného a slyšeného textu	4. - 5.	
- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.	pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představení reakce na otázky, čas a směr, cesta	4. - 5.	

Kosmická výchova

„Dejme dítěti představu celého vesmíru, neboť vše je jeho součástí a vše je propojeno, aby tak vytvářelo jednotný celek.“ Maria Montessori

Kosmická výchova se vyučuje v prvním až pátém ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu.

Vyučovací předmět je tvořen integrací obsahů vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Informatika. Tento integrovaný celek umožňuje žákovi poznávat a učit se v souvislostech. V rámci tematických celků pracují děti s informacemi z jednotlivých oborů ve vzájemných vazbách, pracují se symboly a přesným pojmenováním, třídí informace do kategorií. Nové informace v projektech vycházejí z celku, vysvětlují se na základě jednotlivých částí, které žáci při reflexi zařazují do určených kategorií a oblastí, což jim lépe pomáhá pochopit souvislosti.

Kosmická výchova se zabývá veškerým prostorem kolem nás a chápe člověka jako přirozenou součást, která má svět kolem sebe poznávat, porozumět mu a respektovat ho. Toto poznání je zprostředkováno pomocí tzv. velkých a malých příběhů. Evokace je realizována prezentací, kterou připravuje učitel či žák. Z ní pak vycházejí další náměty pro samostatnou činnost žáků, kteří se pak danému tématu věnují do hloubky.

Výuka je realizována z větší části formou projektů, do nichž jsou začleněna i průřezová témata, doplněna exkurzemi, vycházkami do blízkého okolí školy a různých částí obce, výlety, práce v terénu, besedy apod.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT		1.-3. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Vesmír, galaxie, sluneční soustav, planety Země práce s plánem své obce osobní bezpečí, nebezpečné situace	2. - 3.	
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	název obce a jejích částí význačné orientační body, historická a památná místa v obci	2. - 3.	
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	rodina, domov, vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života: práva a povinnosti jejich členů	1. - 2.	
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce různá povolání volný čas a jeho využití	2. - 3.	
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům.	vztahy mezi lidmi osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	základní orientace v čase den, týden, měsíc, rok minulost, přítomnost a budoucnost	1. - 3.	
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.	kultura a historie naší obce, města	2. - 3.	
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské	proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova –

společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.			sociální rozvoj – mezilidské vztahy
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	charakteristika ročních období pozorování změn počasí, reakce rostlin a živočichů na roční období	1. - 3.	
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	rozlišení živé a neživé přírody základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy podmínky života na Zemi	2. - 3.	
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin	2. - 3.	
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	lidské tělo péče o zdraví správná životospráva	1. - 3.	
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	první pomoc pravidla chování ve školním řádu	1.- 3.	
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	osobní bezpečíkrizové situace a situace hromadného ohrožení	1. - 3.	
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu.	znalost pravidel silničního provozu	1. - 3.	
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	správné a bezpečné chování při mimořádných událostech	1. - 3.	
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	práce s různými materiály vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova –

			osobnostní rozvoj - kreativita,
- pracuje podle slovního návodu a předlohy.	jednoduché pracovní postupy organizace práce	1. - 3.	
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	sestavování modelů montáž a demontáž	1. - 3.	
- provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování.	práce s tabulkou	3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
- pečuje o nenáročné rostliny.	péče o nenáročné rostliny	2. - 3.	
- připraví tabuli pro jednoduché stolování.	příprava jednoduché tabule	1. - 3.	
- chová se vhodně při stolování.	pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při jídle	1. - 3.	

ČLOVĚK A JEHO SVĚT		**4.-5. ROČNÍK**	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	orientace v místě a prostoru	4.	
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	práce s kompasem a mapou, určování světové strany v přírodě	4.	
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy.	orientace podle náčrtů, plánů a map zeměpisné pojmy	4.-5.	Enviromentální výchova - vnímání vztahů člověka a přírody
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury,	ČR - zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje	4.	Výchova demokratického

jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.			občana – občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Evropa a svět nás zajímá
	Evropa - státy a města, pohoří, vodstvo	5.	
- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	předávání osobních zkušeností z cest	5.	Multikulturní výchova – kulturní diference
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	ČR - státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky	4.	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	mezilidské vztahy, pravidla slušného chování	4.	Osobnostní a sociální výchova –sociální rozvoj – poznávání lidí
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou.	lidská práva a práva dítěte	4.	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	základní formy vlastnictví peníze a jejich používání	4.	

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	čas, časová osa	4.	
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.	obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava	4.	
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice	5.	
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	živá a neživá příroda, vztahy	4.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	Země, vesmír	4.- 5.	
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	fauna a flora v jednotlivých podnebných pásech, přizpůsobivost organismů	4.	Environmentální výchova - ekosystémy
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	dělení organismů, práce s atlasy a klíči	4.- 5.	Environmentální výchova – základní podmínky života
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	člověk a příroda - ekologie	5.	
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	pokusy- postup práce, výstupy	4.	

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	péče o zdraví, lidské tělo - orgány	5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	vývoj člověka- etapy vývoje	4.	
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	denní režim - plánování, uspořádání času	4.	Osobnostní a sociální výchova –osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena,
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	chování v krizových situacích	5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	drogy - prevence, návykové látky	5.	Osobnostní a sociální výchova –osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	zdravotní osvěta	4.	
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	poskytnutí první pomoci, prevence úrazů	4.- 5.	

Oblast: UMĚNÍ A KULTURA Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA		1.-3. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- zpívá v jednohlase.	rozvoj hlavového tónu správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost rozšíření hlasového rozsahu	1. - 3.	
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje	1. - 3.	
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	pohybový doprovod znějící hudby taktování hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	1. - 3.	
	notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4 ; nota: čtvrťová, osminová, půlová a celá; pomlka	2. - 3.	
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	výrazové prostředky v hudbě (zvuk - tón , melodie, hudební kontrasty)	1. - 3.	
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	hudební styly a žánry hudba vážná, lidová a umělá	1. - 3.	

Oblast: UMĚNÍ A KULTURA Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA		4.-5. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. Hudební rytmus- realizace písní ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu. Dvojhlas a vícehlas- prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. Intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.)	4. - 5.	Multikulturní výchova – lidské vztahy
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce	4. - 5.	
- využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	hra na hudební nástroje- reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. Hudební styly a žánry- hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.	4. - 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
- vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	rytmizace, melodizace, hudební improvizace- s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod. (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b)	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků.	kvality tónů - délka, síla, barva, výška. Vztahy mezi tóny - souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem- rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu)	4. - 5.	

- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru- pamětné uchování a reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	4. - 5.	Multikulturní výchova – kulturní diference

Oblast: UMĚNÍ A KULTURA Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA		1. - 3. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	3.	
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.		1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
- vnímá události různými smysly a vyjadřuje je.		3.	
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů manipulace s objekty kompoziční zákonitosti	3.	Multikulturní výchova - multikulturalita
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných	2. - 3.	

Oblast: UMĚNÍ A KULTURA Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA		4. - 5. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru; typy vizuálně obrazných vyjádření- jejich rozlišení, výběr a uplatnění- hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností.	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	4. - 5.	
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	4. - 5.	
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy.	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením- hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	4. - 5.	
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	4. - 5.	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování. Proměny komunikačního obsahu- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	4. - 5.	Multikulturní výchova – etnický původ

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		1. - 3. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	práce s různými materiály vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
- pracuje podle slovního návodu a předlohy.	jednoduché pracovní postupy organizace práce	1. - 3.	
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	sestavování modelů montáž a demontáž	1. - 3.	
- provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování.	práce s tabulkou	3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
- pečuje o nenáročné rostliny.	péče o nenáročné rostliny	2. - 3.	
- připraví tabuli pro jednoduché stolování.	příprava jednoduché tabule	1. - 3.	

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		4. - 5. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu	4.-5.	

- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	seznámení s lidovými tradicemi	4.-5.	
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů	4.-5.	
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	bezpečnost a uspořádání práce	4.-5.	
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	práce se stavebnicí, použití logiky	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova-rozvoj schopností poznávání-kreativita
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	využití návodu při postupech práce	4.-5.	
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	pracovní hygiena, první pomoc při zranění	4.-5.	
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	práce s rostlinami - pokusy, pozorování	4.-5.	
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	péče o rostliny	4.-5.	
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	využití nářadí při práci s rostlinami	4.-5.	
- orientuje se v základním vybavení kuchyně.	vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní	4.-5.	
- připraví samostatně jednoduchý pokrm.	příprava jednoduchých pokrmů dle možností	4.-5.	
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	základy společenského chování, pravidla stolování	4.-5.	
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu	4.-5.	

INFORMATIKA		4. - 5. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi ➢ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ➢ edituje digitální text, vytvoří obrázek ➢ přehraje zvuk či video ➢ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ➢ používá krok zpět, zoom ➢ řeší úkol použitím schránky ➢ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	**OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ** Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	**4.**	**Mediální výchova -** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi ➢ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ➢ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci	**PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ** Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	**4.**	**Mediální výchova -** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení

➢ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ➢ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ➢ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ➢ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého			
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu ➢ sdělí informaci obrázkem ➢ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ➢ zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text ➢ zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ➢ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	**ÚVOD DO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ** Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	**4.**	**Osobnostní a sociální výchova - Komunikace**
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	**ÚVOD DO PRÁCE S DATY** Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	**5.**	

➢ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ➢ doplní posloupnost prvků ➢ umístí data správně do tabulky ➢ doplní prvky v tabulce ➢ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný			
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu ➢ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ➢ v programu najde a opraví chyby ➢ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ➢ vytvoří a použije nový blok ➢ upraví program pro obdobný problém	**ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – PŘÍKAZY, OPAKUJÍCÍ SE VZORY** Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	**5.**	**Osobnostní a sociální výchova** – Rozvoj schopnosti poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	**ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ** Systém, struktura, prvky, vztahy	**5.**	

➢ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ➢ určí, jak spolu prvky souvisí			
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu ➢ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ➢ v programu najde a opraví chyby ➢ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ➢ rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ➢ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ➢ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ➢ rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ➢ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	**ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – VLASTNÍ BLOKY, NÁHODA** Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	**5.**	**Osobnostní a sociální výchova** – Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu ➢ pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ➢ pomocí obrázku znázorní jev ➢ pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	**ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT** Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	**5.**	
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu ➢ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ➢ v programu najde a opraví chyby ➢ používá události ke spuštění činnosti postav ➢ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ➢ upraví program pro obdobný problém ➢ ovládá více postav pomocí zpráv	**ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – POSTAVY A UDÁLOSTI** Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	**5.**	**Osobnostní a sociální výchova** – Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tělesná výchova

Tělesná výchova nabízí základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví. Směřuje k pochopení způsobu ochrany zdraví a vede k utváření zdravého životního stylu. Během výuky žáci získávají poznatky o vlastních pohybových možnostech a zároveň vnímání pozitivních účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Předmět se vyučuje v prvním až pátém ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídající učebnímu plánu. Vyučování tělesné výchovy probíhá v tělocvičně a na školní zahradě. Vyučovací jednotky jsou doplněny plaveckým výcvikem v celkové dotaci 40 lekcí, pobytem v přírodě a sportovními akcemi.

Pohyb je významný pro uskutečnění polarizace pozornosti. V montessori třídách se děti pohybují prakticky po celou dobu vyučování volně po třídě. V lavicích probíhají pouze aktivity spojené s psaním.

TĚLESNÁ VÝCHOVA		1. - 3. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupygymnastika -základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vpřed)- přeskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu) - kladinka (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze) - cvičení na žebřinách, atletika: - vytrvalostní běh 5 - 10 minut - rychlý běh 20 - 50 m - skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) - hod míčkem z místa a z rozběhu	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek sportovní hry (kopaná, vybíjená)	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách	1. - 3.	
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	1. - 3.	
- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.)správné držení těla	1. - 3.	
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	1. - 3.	
-zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem	psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace)	2.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí

vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých.			

TĚLESNÁ VÝCHOVA		4. - 5. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu)	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení)	4. - 5.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.			
- zvládá základní techniku speciálních cvičení. Koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele.			
- upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.			
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Vytváří varianty osvojených pohybových her.	organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí). Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy.			

- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	hygiena při Tv (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv)	4. - 5.	
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly)	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganiza-ce, sociální rozvoj – kooperace a kompetice
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	komunikace v Tv (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály)	4. - 5.	
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)	5.	
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získá potřebné informace.	zdroje informací o pohybových činnostech	4. - 5.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.2. Učební osnovy 2. stupeň

Česmat

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Česmat je vyučován v rámci 2. stupně pouze v 6. ročníku. Navazuje na výuku na prvním stupni, jelikož žáci 6. ročníku jsou vyučováni v rámci 2. trojročí společně s žáky 4. a 5. ročníku. Zahrnuje vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, obor Český jazyk a literatura a vzdělávací oblast Matematika a její aplikace a zahrnuje také průřezová témata, která jsou vymezena níže.

Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá podle principů montessori pedagogiky ve společném 90 min. bloku, aby byla žákům umožněna co největší koncentrace na práci. Během bloku pracují žáci na tématech obou oborů. Spojení obou oborů do jednoho předmětu představuje pro žáky možnost učení se v souvislostech se zaměřením k učení vztahového a systematického myšlení.

Žák je uveden do tématu pomocí evokační prezentace. Na jejím základě si vybere činnosti, kterým se bude věnovat hlouběji, a to z jednoho či druhého oboru. Dále pracuje samostatně, skupinově nebo pod dohledem pedagoga s možností využití připraveného prostředí – montessori pomůcky, jiné didaktické pomůcky, pracovní listy, literatura, počítač s internetovým připojením. Zvolené téma žák zpracovává, prohlubuje poznatky o něm a případně je předává ostatním. Plnění výstupů a dodržování stanovených termínů je průběžně kontrolováno učitelem.

Výuka předmětu není omezena jen na prostory třídy a školy. Zařazovány jsou práce na projektech, projektová výuka, práce v terénu, poznávací exkurze, besedy.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací obor se vyučuje v 6. ročníku s dotací hodin odpovídající učebnímu plánu. Vzdělávací obsah odpovídá RVP, zahrnuje slohovou, jazykovou i literární výchovu, které se vzájemně prolínají a doplňují. Do obsahu jsou zařazena průřezová témata dle učebního plánu a důležitou součástí je integrace s dalšími obory, tak aby žáci získávali hlubší znalosti a komplexní přehled o tématech, kterým se věnují. Vyučující mají za cíl učení v souvislostech všude tam, kde je to obsahově možné.

Žáci si sami volí, na čem chtějí pracovat, jakým způsobem, s jakými pomůckami (kompetence k učení). Mohou využívat pro svou práci internet, digitální výukové programy atd. (kompetence digitální). Jako součást výuky jsou také zařazovány práce na projektech, a to jak krátkodobých, tak i dlouhodobých. Výstupy z těchto projektů žáci prezentují před svými vrstevníky a vyučujícími (kompetence komunikativní). Zařazována

je také práce ve skupinách, na problémových úkolech (kompetence sociální a personální) a je kladen důraz na práci s chybou (kompetence k řešení problémů).

Cílem je tedy dosáhnout rozvoj všech klíčových kompetencí s důrazem na komunikativní kompetence, dále dosáhnout kultivace jazykových dovedností žáků a učit je interpretovat své pocity a reakce tak, aby se dokázali orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama a své znalosti dokázali využít ve všech ostatních vzdělávacích oblastech, ale také v běžném životě.

Matematika a její aplikace

Časová dotace oblasti v rámci předmětu Česmat odpovídá vzdělávacímu plánu. Vzdělávací obsah odpovídá RVP. Zahrnuje témata algebry (přirozená, celá a desetinná čísla a práci s nimi) i geometrie (planimetrie i stereometrie). Nedílnou součástí jsou konstrukční úlohy. Žáci získávají základní matematické návyky, učí se pracovat s čísly, matematizovat text, zapisovat systematicky své myšlenkové pochody. Poznávají základní rovinné i prostorové útvary a využívají jejich vlastnosti k řešení problémů. Rozvíjejí jemnou motoriku.

Žáci si volí vlastní tempo, formy i náročnost, výuka je diferencovaná podle zájmu a schopností. (Kompetence k učení) Vyhledávají si potřebné informace, řeší problémy samostatně. Zařazovány jsou krátkodobé i střednědobé projekty. Důraz je kladen na práci s chybou. (Kompetence k řešení problémů) Využívají digitální prostředky – pracují s Internetem, programem Geogebra. mobilními aplikacemi např. Photomath, Pythagoras apod. (Kompetence digitální) Pracují při řešení úloh samostatně i ve skupinách. Možné jsou individuální lekce. (Kompetence komunikativní)

Cílem je řešení komplexních úloh a rozvoj schopnosti využít matematiku jako nástroj při řešení úloh z jiných vzdělávacích oblastí i z praxe. Naplňují se cíle průřezového tématu OSV.

Průřezová témata

V rámci výuky předmětu Česmat budou využita tato průřezová témata:

OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita
- Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetice
- Morální rozvoj -Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika

MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, Stavba mediálního sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu

ČESMAT - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			6.ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma:**
ČJL-9-2-04	- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov	tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	1.1
ČJL-9-2-02	- rozlišuje a v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby	slovní zásoba, slohové rozvrstvení slovní zásoby, její obohacování, způsoby tvoření slov	
ČJL-9-2-03	- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a dalšími jazykovými příručkami	jazyk a komunikace, původ a základy vývoje češtiny, práce s textem – zpětná kontrola	
ČJL-9-2-07	- v písemném projevu ovládá pravopis lexikální, slovotvorný a syntaktický ve větě jednoduché i v jednoduchém souvětí	pravopis – lexikální, syntaktický	
ČJL-9-2-01	- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	zásady spisovné výslovnosti, zvuková stránka slova – přízvuk, zvuková stránka věty – melodie, tempo, pauzy	
ČJL-9-1-04	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, situačně vhodnými komunikačními prostředky	zásady dorozumívání	1.8
ČJL-9-1-05	- odlišuje spisovný a nespisovný jazykový projev	zásady kultivovaného projevu	
ČJL-9-1-06	- v mluveném projevu vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči	technika mluveného projevu prostředky nonverbální	1.9
ČJL-9-1-08	- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu	čtení a naslouchání praktické a věcné	
ČJL-9-1-10	- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	vlastní tvořivé psaní – výpisek, žádost, dopis, objednávka, pozvánka, vypravování, popis	1.5
ČJL-9-3-06	- rozlišuje základní literární druhy a žánry	poezie, próza, drama lyrické a epické žánry struktura literárního díla – námět, téma, literární hrdina	
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-03	- uceleně reprodukuje přečtený text formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby	volná reprodukce přečteného textu, přednes vhodných literárních textů	1.5
ČJL-9-3-09	- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a dalších informačních zdrojích	knihovnické lekce, práce s časopisy a dalšími zdroji	1.9

ČESMAT – MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			6.ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma:**
M-9-1-01 M-9-1-03	- provádí početní operace v oboru přirozených čísel - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	**přirozená čísla** – opakování a rozšíření operací o dělení dvojciferným a trojciferným dělitelem **dělitelnost přirozených čísel** – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti	1.1 1.3 1.9. 1.10
M-9-1-01 M-9-1-02	- provádí početní operace v oboru celých čísel; - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	**celá čísla** – čísla navzájem opačná, číselná osa, číselný výraz, absolutní hodnota čísla	
M-9-1-01 M-9-1-02	- provádí početní operace s desetinnými čísly - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	**desetinná čísla,** rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; číselný výraz **zlomek –** vyjádření části celku zlomkem, desetinný zlomek, převod zlomek – desetinné číslo	
M-9-1-08 M-9-1-09	- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel	**rovnice** – jednoduché lineární rovnice, jednoduché slovní úlohy (o více/méně, krát více/méně, úlohy řešené přes jednotku)	
M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-03 M-9-3-04	- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí trojúhelníky a pravidelné mnohoúhelníky - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - odhaduje a vypočítá obsah a obvod trojúhelníků	**rovinné útvary** – přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů, dvojice úhlů), shodnost trojúhelníků **metrické vlastnosti v rovině** – převody jednotek, druhy úhlů, operace s úhly, vzdálenost bodu od přímky, výpočty v trojúhelníku – úhly, trojúhelníková nerovnost, obvod a obsah	
M-9-3-09 M-9-3-10	- určuje a charakterizuje krychli a kvádr, analyzuje jejich vlastnosti	**prostorové útvary** – volné rovnoběžné promítání, kvádr, krychle,	

M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13	- odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádru - načrtne a sestrojí sítě - načrtne a sestrojí obraz v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		
M-9-3-05 **M-9-3-06** **M-9-3-07** **M-9-3-08**	- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary - trojúhelníky - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	**konstrukční úlohy** – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, rovnoběžka, kružnice) konstrukce trojúhelníku, osová souměrnost, středová souměrnost - práce s programem Geogebra	
M-9-4-01	- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací (algebrogramy, magické čtverce, pyramidy, zašifrované příklady, sudoku, součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky)	**číselné a logické řady** **číselné a obrázkové analogie**	
Rozšiřující učivo: dvojková soustava a další soustavy			

Anglický jazyk

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zahrnut do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, oboru Cizí jazyk.

Organizační vymezení

Výuka předmětu Anglický jazyk probíhá podle principů montessori pedagogiky, kdy je žákům formou prezentace představeno učivo, které mají pojmout. Za pomocí didaktických pomůcek a průvodce, kterým je učitel, je jim učivo pak dále vysvětlováno. Žáci mají možnost soustředit se na tu oblast učiva, která je nejvíce zajímá a své informace o ní dále prohlubovat (Kompetence k učení). Mohou pracovat ve skupinách, samostatně, včetně využití internetu k dohledání informací (Kompetence digitální). Pracují se slovníky, pracovními listy, úkoly jsou termínované, jejich kontrolu provádí učitel.

Vzdělávací předmět Anglický jazyk se vyučuje v 6. – 9. ročníku s dotací hodin dle učebního plánu. Vzdělávací obsah odpovídá RVP. Do obsahu jsou zařazena průřezová témata dle učebního plánu, důležitá je integrace s ostatními obory, aby žáci získali komplexní přehled o vyučovaných tématech. Na konci devátého ročníku se u žáků předpokládá dosažení úrovně A2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Ve výuce Anglického jazyka je kladen důraz zejména na mluvení, jakožto produktivní jazykovou dovednost. Pomocí rozhovorů, ukázkových reálných situací a jejich nácviku, jsou žáci přirozeně vedeni k tomu, aby se neostýchali cizím jazykem komunikovat a dovedli jej vhodně a správně použít (Kompetence komunikativní). Velký důraz je kladen na poslech s porozuměním, který, zejména v anglickém jazyce, žákům připadá ze začátku obtížný. Postupně je také představována gramatická složka a výuka se zaměřuje i na psaní, kdy si žáci postupně vyzkoušejí, podobně jako v českém jazyce, vytváření jednoduchých textů různého druhu. Výuka cizího jazyka žákům pomáhá překonávat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak i v dalším studiu. V neposlední řadě jim rozšiřuje obzory a pomáhá jim v pochopení nejen jich samotných, ale také ostatních lidí (Kompetence k řešení problémů).

Průřezová témata:

V rámci výuky předmětu Anglický jazyk budou využita tato průřezová témata:

OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita
- Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetice
- Morální rozvoj -Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika

VMEGS Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

MKV - Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita

MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, Stavba mediálního sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu

ANGLICKÝ JAZYK			6. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	**Poslech s porozuměním:** Žák rozumí obsahu jednoduchého poslechového textu v tématech, která jsou probírána	1.6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02	- žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - žák mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ➢ Žák je schopen jednoduché, přiměřené komunikace ➢ V komunikaci žák využívá znalostí základních gramatických pravidel	**Mluvení:** Žák komunikuje na přiměřené úrovni s využitím znalostí z gramatiky například v tématech: **Pozdravy a rozloučení, Společná setkání, Škola a povolání, Aktivity ve volném čase, Bydlení, Co umíme a můžeme dělat, Minulé události** **Gramatika:** množné číslo podstatných jmen formy slovesa "být" přivlastňovací zájmena změna koncovky sloves u třetí osoby v přítomném čase tvorba otázek a krátkých odpovědí náhrada osobních jmen v dalších větách používáním gerundia po slovese „like" fráze "there is/there are" funkce some/any v kladné/záporné větě a otázce ukazovací zájmena předložky k vyjádření místa, základní spojky	1.8 1.11
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace ➢ Žák dokáže přečíst krátký text, vyhledat a	**Čtení s porozuměním**: Žák čte s porozuměním text přiměřeného rozsahu, který si vybírá v knihách či časopisech a dokáže s textem dále pracovat	3.1 3.2 4.1 4.3 6.1 6.2

	doplnit do něj požadované informace, vytvořit otázky k textu, spojit text s obrázky, nebo odpovědět na otázky k textu v daných tématech:		6.3
CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	- žák o sobě vyplní základní údaje ve formuláři - žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➢ Žák je schopen vyplnit informace o sobě, napsat jednoduchý krátký dopis, mail, vyprávění nebo je schopen opravit text za využití znalostí z gramatiky v daných tématech	**<u>Psaní:</u>** Témata: Žák tvoří krátké texty, napíše jednoduchý email, text do projektu, dopis s důrazem na využití znalostí probíraných gramatických jevů	

ANGLICKÝ JAZYK			**7.-9. ROČNÍK**
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat ➢ Žák rozumí obsahu jednoduchého poslechového cvičení v daných tématech	**<u>Poslech s porozuměním:</u>** Žák rozumí obsahu jednoduchého poslechového textu v tématech, která jsou probírána	1.6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - žák mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	**<u>Mluvení:</u>** Žák komunikuje na přiměřené úrovni s využitím znalostí z gramatiky v tématech např. **Zajímavé vynálezy, Jídlo, nakupování, vaření, Větší a lepší – srovnávání, Jak vypadáme – popis osoby, Budoucí události, Vyprávíme příběh** **<u>Gramatika:</u>**	1.1 1.5 1.6 1.7 1.8 1.10

	➢ Žák dovede jednoduše vyprávět, vhodně reagovat, vést jednoduchý rozhovor či popsat situaci v daných tématech ➢ V komunikaci žák využívá znalostí základních gramatických pravidel	další tvary pravidelných/nepravidelných sloves v minulém čase použití modálního slovesa “can/could” při požadavku, vyjádření libosti “I'd like”, výrazů a/some, much/many pro vyjádření počitatelnosti/nepočitatelnosti druhý a třetí stupeň přídavných jmen použití přítomného průběhového času pro popis osob na obrázcích různé formy přivlastňovacích zájmen použití vazby “going to” k vyjádření plánů do budoucna forma “shall” a “let's go” pro vyjádření návrhu procvičování otázek v minulosti, které slouží ke zjišťování informací, rozdílu mezi přídavnými jmény a příslovci při vyjádření pocitů	
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace ➢ Žák je schopen porozumět textu, pochopit význam textu a využít informace z textu v daných tématech.	**<u>Čtení s porozuměním</u>**: Žák čte s porozuměním text přiměřeného rozsahu, který si vybírá v knihách či časopisech a dokáže s textem dále pracovat	3.1 3.2 4.1 4.3 6.1 6.2 6.3
CJ-9-4-01 CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	- žák o sobě vyplní základní údaje ve formuláři - žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - žák reaguje na jednoduché písemné sdělení ➢ Žák je schopen doplnit informace v textu, napsat jednoduchý popis, pohled, vyprávění, je schopen napsat krátký příběh s využitím znalostí z gramatiky v daných tématech.	**<u>Psaní:</u>** Žák tvoří krátké texty, napíše jednoduchý email, text do projektu, dopis, vyprávění s důrazem na využití znalostí probíraných gramatických jevů	6.6

ANGLICKÝ JAZYK			7.-9. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat ➢ Žák rozumí obsahu jednoduchého poslechového cvičení v daných tématech	**Poslech s porozuměním:** Žák rozumí obsahu vhodného poslechového textu delšího rozsahu v tématech, která jsou probírána	1.6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - žák mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ➢ Žák dokáže vyprávět o sobě, rodině či kamarádech, popsat problém, požádat o pomoc, klást otázky v daných tématech. ➢ V komunikaci žák využívá znalostí základních gramatických pravidel	**Mluvení:** Žák komunikuje na přiměřené úrovni s využitím znalostí z gramatiky v tématech např. **Odkud pocházíme a jací jsme, Vyprávíme v minulosti, Plány a sny, Rodina, domácí práce, nakupování, Kolik je příliš** **Gramatika:** přítomný čas prostý a průběhový v jeho různých funkcích fráze "I'll" k nabídnutí pomoci předložky, které definují polohu věci minulé časy (prostý a průběhový) v jejich základním pojetí adekvátně navazovat věty s použitím spojek, příslovcí, zájmen čas přítomný průběhový pro vyjádření budoucnosti opakování "going to" předložky, které se váží se slovesy základních formy předpřítomného času výrazy something/anything/nothing druhý a třetí stupeň přídavných jmen a příslovcí použití srovnávacích formulí, hodnotících výrazů jako "příliš, velmi"	1.1 1.5 1.6 1.7 1.8 1.10
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	**Čtení s porozuměním**: Žák čte s porozuměním text přiměřeného rozsahu, který si vybírá v knihách či časopisech a dokáže s textem dále pracovat, porozumí ději, který se odehrává v minulosti	3.1 3.2 4.1 4.3

	- žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace ➢ Žák rozumí kombinovanému textu s poslechem, rozumí textu v minulosti, dokáže pracovat s informacemi získanými z textu v daných tématech.		6.1 6.2 6.3
CJ-9-4-01 CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	- žák o sobě vyplní základní údaje ve formuláři - žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - žák reaguje na jednoduché písemné sdělení ➢ Žák napíše krátký dopis, vyprávění v minulosti, seznam věcí, jednoduché srovnání a opraví text s chybami s využitím znalostí z gramatiky v daných tématech.	**Psaní:** Žák tvoří krátké texty, napíše vyprávění s využitím minulého času, text do projektu nebo dopis s důrazem na využití znalostí probíraných gramatických jevů	6.6

ANGLICKÝ JAZYK			**7.-9. ROČNÍK**
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat ➢ Žák rozumí obsahu poslechového cvičení, porozumí textu v minulosti, dokáže na základě poslechu textu adekvátně reagovat v daných tématech.	**Poslech s porozuměním:** Žák rozumí obsahu vhodného poslechového textu delšího rozsahu v přítomnosti i minulosti v tématech, která jsou probírána	1.6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02	- žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních	**Mluvení:** Témata:	1. 8 1. 11

CJ-9-2-03	situacích - žák mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ➢ Žák dovede vyjádřit náhlá rozhodnutí, nabídnout pomoc, vyjádřit podmínku vyřídit telefonní hovor při použití adekvátní slovní zásoby v daných tématech. ➢ V komunikaci žák využívá znalostí základních gramatických pravidel	Žák komunikuje na přiměřené úrovni s využitím znalostí z gramatiky např. v tématech: **Rozhodnutí, nabídky, sliby , Co bychom měli a co musíme, Co by se stalo, kdyby ..., Co bývalo ...** **<u>Gramatika:</u>** slovesné časy k vyjádření minulosti, přítomnosti a budoucnosti výrazy, které lze použít k vyjádření nabídky, návrhu a slibu výrazy, které vyjadřují, že se něco musí/nemusí, smí/nesmí a mělo by fráze: "Co by, kdyby..." a tím vyjádření podmínky forma "used to"	
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace ➢ Žák rozumí kombinovanému textu s poslechem, porozumí text článku a dokáže dále pracovat s informacemi z textu v daných tématech.	**<u>Čtení s porozuměním</u>**: Žák čte s porozuměním text přiměřeného rozsahu, který si vybírá v knihách či časopisech a dokáže s textem dále pracovat, porozumí ději, který se odehrává v minulosti, využívá ke čtení audioknihy	3.1 3.2 4.1 4.2 4.3 4.4 6.1 6.2 6.3
CJ-9-4-01 CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	- žák o sobě vyplní základní údaje ve formuláři - žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - žák reaguje na jednoduché písemné sdělení ➢ Žák napíše seznam předsevzetí, činností, krátkou úvahu a vyprávění s využitím znalostí z gramatiky v daných tématech.	**<u>Psaní:</u>** Žák tvoří delší texty, napíše vyprávění, úvahu, text do projektu s důrazem na využití znalostí probíraných gramatických jevů	6.6

Kosmická výchova

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Kosmická výchova je vyučován v rámci 2. stupně pouze v 6. ročníku. Navazuje na výuku na prvním stupni a to tak, aby se žáci 6. ročníku mohli vyučovat v rámci 2. trojročí se žáky 4. a 5. ročníku (vrstevnické učení, projekty). Zahrnuje vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství, **Člověk a příroda,** vzdělávací obory Fyzika, Přírodopis, Zeměpis, **Informatika, Umění a kultura**, vzdělávací obory Hudební výchova, Výtvarná výchova, **Člověk a zdraví**, vzdělávací obory Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, **Člověk a svět práce.** Vyučovací předmět zahrnuje rovněž průřezová témata, která jsou vymezena níže v textu.

Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá podle principů montessori pedagogiky. Vyučuje se převážně v 90 min. blocích, aby se žáci mohli hlouběji věnovat různým tématům ze všech vzdělávacích oblastí.

Žáci jsou vždy v úvodu uvedeni do tématu evokační prezentací, na jejímž základě si dále vybírají činnosti, kterým se chtějí věnovat. Jsou jim předkládána témata tak, aby se prolínala všemi vzdělávacími oblastmi. Žáci se tak učí v souvislostech. V předmětu je kladen důraz na samostatnou práci žáků, kterou doplňují práce ve skupinách. Uplatňují se principy badatelské výuky. Cílem je, aby se žáci věnovali tématům v dostatečném časovém rozsahu a aby měli možnost prohlubovat znalosti dle svého zájmu. Pedagogové průběžně dohlížejí na dodržování stanovených termínů a výstupů.

Výuka předmětu Kosmická výchova probíhá ve škole zejména v odborných učebnách, dále mimo prostory školy, v terénu, na zahradě, na exkurzích či prací na projektech apod.

Všechny vzdělávací obory se vyučují s hodinovou dotací odpovídající učebnímu plánu. Vzdělávací obsah odpovídá RVP. Tam, kde je to možné, dochází k integraci obsahů učiva.

Ve všech vzdělávacích oblastech pracují žáci na úkolech dle svého výběru, volí si způsoby práce a také pomůcky, se kterými chtějí pracovat (kompetence k učení). Pracují na krátkodobých, ale také dlouhodobých projektech, jejichž výstupem jsou prezentace před vrstevníky a vyučujícími (kompetence komunikativní). Při své práci ve škole žáci využívají digitální technologie, pracují s internetem, mohou využívat vhodné mobilní aplikace (digitální kompetence). Během exkurzí a pohybu mimo prostory školy se žáci budou věnovat činnostem, které budou umožňovat rozvoj jejich občanských kompetencí.

Průřezová témata

V rámci výuky předmětu Kosmická výchova budou využita tato témata:

OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita
- Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetice
- Morální rozvoj -Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika

VDO – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

MKV – Kulturní diferenciace,

EV – Vztah člověka k prostředí, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Ekosystémy,

MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, Stavba mediálního sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu

KOSMICKÁ VÝCHOVA - Člověk a společnost			6. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
D-9-1-01 D-9-1-03	- uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	historické prameny, získávání informací o dějinách historický čas a prostor	
D-9-2-01 D-9-2-02	- charakterizuje život pravěkých lovců a sběračů, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	člověk a lidská společnost v pravěku	
D-9-3-01 D-9-3-02	- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	3.1
VO-9-1-01 VO-9-1-04	- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	důležité instituce v obci, regionu, kraji zajímavá a památná místa, kulturní tradice ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku, významní rodáci pojmy vlast, vlastenectví, státní symboly, svátky, významné osobnosti, co nás proslavilo, zajímavá a památná místa přirozené sociální rozdíly mezi lidmi, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi život ve škole, společná pravidla a normy, pravidla chování, výhody spolupráce lidí	1.2 1.7 1.11 2.1 2.2
VO-9-2-03	- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	projevy chování, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, osobní potenciál	1.2 1.11

KOSMICKÁ VÝCHOVA - Člověk a příroda			6.ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
P-9-8-01	- aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	1.9 1.10
rozšiřující učivo: významní biologové a jejich objevy			3.3
P-9-1-01	- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	5.2
rozšiřující učivo: základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné0 význam a zásady třídění organismů			
P-9-1-04 P-9-5-04	- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	
P-9-2-01 P-9-3-03	- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	**EKOSYSTÉM LES** houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami lišejníky – výskyt a význam systém rostlin (v lese)– poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana	5.1 5.3 5.4

P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	vývoj, vývin a systém živočichů v lese – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů –prvoústí (hlísti, měkkýši, členovci), strunatci (obojživelníci, plazi, ptáci, savci) rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, živočišná společenstva projevy chování živočichů	5.1 5.3 5.4
P-9-7-01 P-9-7-02 P-9-7-03 P-9-7-04	- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	1.11 2.2 5.1 5.3 5.4
P-9-3-03	- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	**EKOSYSTÉM RYBNÍK A OKOLÍ** systém rostlin (v okolí vod)– poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana	5.1 5.3 5.4
P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	vývoj, vývin a systém živočichů ve vodě a jejím okolí – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, prvoústí (žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, živočišná společenstva projevy chování živočichů	5.1 5.3 5.4

P-9-7-01 P-9-7-02 P-9-7-03 P-9-7-04	- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	1.11 2.2 5.1 5.3 5.4
P-9-3-03	- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	**EKOSYSTÉM LOUKY A PASTVINY** systém rostlin (na loukách a pastvinách)– poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana	5.1 5.3 5.4
P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	vývoj, vývin a systém živočichů (na loukách a pastvinách) – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoústí (měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (obojživelníci, plazi, ptáci, savci) rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, živočišná společenstva projevy chování živočichů	5.1 5.3 5.4
P-9-7-01 P-9-7-02 P-9-7-03 P-9-7-04	- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	1.11 2.2 5.1 5.3 5.4
Z-9-3-01	- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti kulturní oblasti	3.1 3.2 3.3 4.1

Z-9-6-01	- vymezí a lokalizuje místní oblast(region) podle bydliště nebo školy	zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu	
Z-9-1-01 Z-9-1-02	- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	**komunikační geografický a kartografický jazyk** – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické **pojmy; základní topografické útvary**: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, **mapa; jazyk mapy**: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat **geografická kartografie a topografie** – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	3.1 3.2
Z-9-2-01	- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	**Země jako vesmírné těleso** – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	
Z-9-2-02	- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	**krajinná sféra** – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně	3.2 5.3
Z-9-5-01 Z-9-5-02 Z-9-5-03	- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	**krajina** – přírodní a společenské prostředí, typy krajin vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	1.11 2.2 2.3 2.4 3.2 5.1 5.3 5.4
Z-9-7-01 Z-9-7-02	- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	**cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze** – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	1.10

F-9-1-02	- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	**Těleso a látka** – těleso, látka, složení těles a látek, skupenství látek, skupenství vody, atomy a molekuly a jejich vlastnosti	5.2
F-9-1-01 F-9-1-03 F-9-1-04	- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	**Veličiny a jejich měření** – pojem fyzikální veličiny, rozměry těles, délka, přesnost, chyby a zpracování měření, vodorovný a svislý směr, určení polohy, hmotnost, čas, pohyb těles, rychlost, souvislost rychlosti, dráhy a času, objem, teplotní roztažnost, teplota a teplotní stupnice, hustota, síla	1.10
F-9-6-01 F-9-6-02 F-9-6-03	- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	**Elektrické vlastnosti látek** – elektrování třením, dva druhy elektrického náboje, přístroje k měření náboje, model atomu, zdroje elektrického náboje, vodiče a nevodiče, elektrické pole a tělesa v něm, elektrický výboj, blesk a ochrana proti němu **Elektrický obvod** – elektrický proud a napětí, zdroje elektrického napětí, účinky proudu, spotřebiče, elektrický obvod a jeho schéma, složitější elektrické obvody, proud v kapalinách a plynech, bezpečnost při práci s elektřinou, zkrat	
F-9-6-04	- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	**Magnetismus** – magnety a jejich vlastnosti, působení magnetu na tělesa z různých látek, magnetická indukce, magnetování, magnetické pole a indukční čáry, magnetické pole Země, kompas, magnetické vlastnosti elektrického proudu, cívka, elektromagnet	

KOSMICKÁ VÝCHOVA - Informatika			**6. ROČNÍK**
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
I-9-1-02	- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu ➢ rozpozná zakódované informace kolem sebe ➢ zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady	**KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ** Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika	

	➢ zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ➢ zakóduje v obrázku barvy více způsoby ➢ zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů ➢ zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ➢ ke kódování využívá i binární čísla	Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	
I-9-1-01 I-9-3-04	- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat ➢ najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ➢ odpoví na otázky na základě dat v tabulce ➢ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ➢ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu ➢ navrhne tabulku pro záznam dat ➢ propojí data z více tabulek či grafů	**PRÁCE S DATY** Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	1.1
I-9-3-01	- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů ➢ popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ➢ pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	**INFORMAČNÍ SYSTÉMY** Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	
I-9-4-02 I-9-4-03 I-9-4-04 I-9-4-05	- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	**POČÍTAČE** Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu	1.10

	- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení ➢ nainstaluje a odinstaluje aplikaci ➢ uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ➢ vybere vhodný formát pro uložení dat ➢ vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ➢ porovná různé metody zabezpečení účtů ➢ spravuje sdílení souborů ➢ pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy ➢ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	

KOSMICKÁ VÝCHOVA – Člověk a svět práce			**6. ROČNÍK**
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
ČSP-9-7-01 ČSP-9-7-02 ČSP-9-7-03 ČSP-9-7-04 ČSP-9-7-05	- ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	**VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ** digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony	6.2

	- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu		
ČSP-9-1-03 ČSP-9-1-01 ČSP-9-1-02	- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	**PRÁCE S TECHNICK7MI MATERIÁLY** jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, důležité technologické postupy, práce s různými materiály (dřevo, plast, kov)	1.3 1.5 1.9 1.10
ČSP-9-4-02 ČSP-9-4-04	- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	**PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI** bezpečné ovládání a užívání elektrických spotřebičů v domácnosti, nebezpečí úrazu elektrickým proudem,	
ČSP-9-5-02 ČSP-9-5-03 ČSP-9-5-01 ČSP-9-5-04	- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů základní vybavení kuchyně, jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu bezpečnost a hygiena provozu	
ČSP-9-6-01 ČSP-9-6-02 ČSP-9-6-03 ČSP-9-6-04 ČSP-9-6-05	- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	**PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU** základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	

ČSP-9-1-04 ČSP-9-2-01 ČSP-9-2-02 ČSP-9-2-03 ČSP-9-2-04	- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	**DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ** stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	1.3 1.5 1.9 1.10
ČSP-9-3-01 ČSP-9-3-02 ČSP-9-3-03	- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ** základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie	

KOSMICKÁ VÝCHOVA – Člověk a zdraví			6. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
VZ-9-1-01 VZ-9-1-02	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity, bezpečné chování a komunikace,	1.2 1.3 1.7
VZ-9-1-15 VZ-9-1-16	- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví	
VZ-9-1-14	- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	manipulativní reklama a informace	6.2
VZ-9-1-04	- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch zdraví	mezilidské vztahy komunikace a kooperace	1.9

KOSMICKÁ VÝCHOVA – Umění a kultura			6. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
VV-9-1-01 VV-9-1-02 VV-9-1-03	- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - zaznamenává vizuální zkušenosti i zkušenosti získané ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	kresba a kresebné studie tužkou, perem, fixy, uhlem, rudkou, pastelem kresebné efekty, čáry, šrafování, stínování, roztírání, tečkování malba - individuální, skupinová vodové, anilinové barvy, pastel (suchý, voskový, olejový), tempera grafika - tisk z plochy, z hloubky, z výšky modelování - práce s keramickou hlínou projektová, skupinová práce	1.5 1.7 1.8 3.1 4.1 5.4
VV-9-1-04 VV-9-1-05 VV-9-1-06 VV-9-1-07	- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	barva, plocha, význam, výraz, emoce kombinace, kompozice, fantazie, emoce, představy, figura, ilustrace, materiál, struktura a vzor, ornament, rytmus a pohyb krajina, příroda, inspirace tématy dějin umění	
HV-9-1-01	- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	hra na hudební nástroje vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje záznam hudby	
HV-9-1-02	- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá	pěvecký a mluvní projev intonace a vokální improvizace	

	dle svých dispozic intonačně čistě arytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - naučí se zpívat 20 písní - zpívá ve sboru unisono	hudební rytmus orientace v notovém záznamu vokální skladby rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti	
Hv-9-1-03	- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - rytmizuje na cayon	hra na hudební nástroje vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	
Hv-9-1-04	- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	hudební rytmus pohybový doprovod znějící hudby pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby orientace v prostoru	
Hv-9-1-05	- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - vymyslí do melodie svůj rytmický doprovod	hra na hudební nástroje vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje hudební rytmus	
Hv-9-1-06 Hv-9-1-07	- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění vymyslí k instrumentální hudbě svůj příběh	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry interpretace znějící hudby	3.1 1.5

Svět čísel a dat

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Svět čísel a dat zahrnuje vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace, Informatika** a některá témata oblasti **Člověk a svět práce.** Součástí vyučovacího předmětu jsou také průřezová témata, která jsou vymezena níže. Časová dotace oblasti odpovídá vzdělávacímu plánu. Vzdělávací obsah odpovídá RVP.

Předmět zahrnuje témata algebry i geometrie. Nedílnou součástí jsou konstrukční úlohy, při kterých rozvíjejí jemnou motoriku. Žáci získávají základní matematické návyky, učí se pracovat s čísly, matematizovat text, používat vhodnou terminologii a symboliku, zapisovat systematicky své myšlenkové pochody. (Kompetence k učení) Poznávají základní rovinné i prostorové útvary a využívají jejich vlastnosti k řešení problémů.

V oblasti informatiky žáci poznávají práci s digitálními technologiemi, učí se dodržovat při práci s nimi zásady bezpečnosti, respektovat autorská práva a duševní vlastnictví (Kompetence občanské). Učí se zpracovávat informace a data vhodnými digitálními prostředky. (Kompetence digitální) Rozvíjejí logické, syntetické a analytické myšlení vytvářením vlastních programů. (Kompetence k řešení problémů).

Z oblasti Člověk a svět práce je v předmětu rozvíjeno téma Využití digitálních technologií.

Cílem je řešení komplexních úloh a rozvoj schopnosti využít matematiku, informatiku a digitální technologie jako nástroj při řešení úloh z jiných vzdělávacích oblastí i z praxe.

Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá v 7. – 9. ročníku podle principů montessori pedagogiky a myšlenek plánu Děti země (Erdkinder) a je rozdělena do bloků na akademickou a praktickou výuku. Akademický blok trvá převážně 90 min., aby se žáci mohli hlouběji věnovat různým tématům ze všech vzdělávacích oblastí. Praktický blok je zařazován v delším časovém úseku, zpravidla 1-2 x týdně.

Žáci jsou vždy v úvodu uvedeni do tématu evokační prezentací, na jejímž základě si dále vybírají činnosti, kterým se chtějí věnovat. Pracují při řešení úloh samostatně i ve skupinách. Možné jsou individuální lekce. (Kompetence komunikativní) Je jim umožněno pracovat diferencovaně na úlohách různých obtížností podle svého nadání a zájmu. Volí si vlastní tempo, formy i náročnost. Je jim poskytnut dostatečný časový prostor, aby všichni měli možnost zvládnout učivo alespoň na základní úrovni. Úkoly jsou časově ohraničeny a pokroky vyhodnocovány učitelem. (Kompetence k učení) Při řešení problémů žáci vyhledávají potřebné informace, řeší problémy samostatně. Využívají pozorování a experimentu. Zařazovány jsou krátkodobé i střednědobé projekty. Důraz je kladen na práci s chybou. (Kompetence k řešení problémů) Využívají digitální prostředky – pracují s Internetem, programy Geogebra, Graph, Scratch, Excel, Word,

datovými databázemi, výukovými programy a aplikacemi, mobilními aplikacemi např. Photomath, Pythagoras apod. (Kompetence digitální)

Průřezová témata

Ve vzdělávacím předmětu Matematika a informatika budou využita následující témata:

OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita
- Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetice
- Morální rozvoj -Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika

MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, Stavba mediálního sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu

VDO, VMEGS, MKV, EV, MV
- využití výpočetní techniky pro vyhledávání informací ke všem průřezovým tématům, posuzování jejich relevance, výměna informací pomocí komunikačních technologií

SVĚT ČÍSEL A DAT – Matematika a její aplikace			7.-9. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
M-9-1-01	- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	**zlomky** – převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina výrazy – číselný výraz a jeho hodnota	1.1 1.3 1.5 1.9 1.10
M-9-1-04 M-9-1-05 M-9-1-06 M-9-2-03 M-9-2-04	- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	**poměr** – měřítko, úměra, trojčlenka, **procenta** – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování , finanční matematika	
M-9-1-08 M-9-1-09	- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru reálných čísel	**rovnice** – lineární rovnice, (rovnice se zlomkem, s neznámou ve jmenovateli), slovní úlohy (trojčlenka, velký – malý, úlohy o pohybu, směsi, úlohy s procenty)	
Rozšiřující učivo: složené úrokování, produkty bank a peněžních ústavů (bankovní karty, mince, bankovky, měna), intervaly, lineární nerovnice			
M-9-2-01 M-9-2-02	- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat	**závislosti a data** – přímá a nepřímá úměrnost, příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; statistika, četnost znaku, aritmetický průměr, modus, medián	
M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-04	- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary – čtyřúhelníky, - odhaduje a vypočítá obsah a obvod čtyřúhelníků a složených útvarů	**rovinné útvary** – čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), metrické vlastnosti v rovině –Pythagorova věta	

M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13	- určuje a charakterizuje kolmé hranoly, analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch kolmého hranolu - načrtne a sestrojí sítě hranolů - načrtne a sestrojí obraz kolmého hranolu v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	**prostorové útvary** – kolmý hranol,	1.1 1.3 1.5 1.9 1.10
M-9-3-05 M-9-3-06	- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary - čtyřúhelníky	**konstrukční úlohy** – množiny všech bodů dané vlastnosti, konstrukce čtyřúhelníků	
M-9-4-01	- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	**číselné a logické řady** číselné a obrázkové analogie	
SVĚT ČÍSEL A DAT – Informatika, Svět práce			**7.-9. ROČNÍK**
I-9-2-01 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu ➢ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost	PROGRAMOVÁNÍ – OPAKOVÁNÍ A VLASTNÍ BLOKY Vytvoření programu Opakování bloku Podprogramy	1.1 1.3 1.5 1.9 1.10

	➢ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ➢ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ➢ používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, ➢ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ➢ diskutuje různé programy pro řešení problému ➢ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní		
I-9-1-03 I-9-1-04	- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji ➢ vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ➢ v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ➢ pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ➢ pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	
I-9-2-01 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	1.1 1.3 1.5 1.9

	- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu ➢ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ➢ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ➢ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ➢ používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ➢ spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ➢ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ➢ diskutuje různé programy pro řešení problému ➢ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		1.10
I-9-2-02 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví	PROGRAMOVÁNÍ ROBOTICKÉ STAVEBNICE Programování Ozobotů	1.1 1.3 1.5 1.9 1.10

	daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		
ČSP-9-7-01 ČSP-9-7-02 ČSP-9-7-03 ČSP-9-7-04 ČSP-9-7-05	- ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony	

SVĚT ČÍSEL A DAT – Matematika a její aplikace			**7.-9. ROČNÍK**
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
M-9-1-07	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	mocniny a odmocniny – počítání s mocninami výrazy – proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny	1.1 1.3 1.5 1.9 1.10
Rozšiřující učivo: -- zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti, ve tvaru a.10n, kde a < 10, lomené výrazy			

M-9-1-08 M-9-1-09	- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých, racionálních i reálných čísel	rovnice –soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, slovní úlohy (opakování + úlohy o společné práci, slovní úlohy řešené soustavou)	1.1 1.3 1.5 1.9 1.10
M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-04	- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	rovinné útvary kružnice, kruh, vzájemná poloha kruhu a přímky	
M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13	- určuje a charakterizuje rotační válce, analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch rotačního válce - načrtne a sestrojí sítě rotačních válců načrtne a sestrojí obraz rotačního válce v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	prostorové útvary –rotační válec,	
M-9-3-05 M-9-3-06	- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary - kružnice, tečna, sečna	konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti, Thaletova kružnice, konstrukce tečen	
M-9-4-01	- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie	
Rozšiřující učivo: kombinatorika			

SVĚT ČÍSEL A DAT – Informatika, Svět práce			7.-9. ROČNÍK
I-9-2-01 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu ➢ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ➢ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ➢ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ➢ používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna ➢ spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ➢ používá souřadnice pro programování postav ➢ používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ➢ vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	PROGRAMOVÁNÍ – VĚTVENÍ, PARAMETRY A PROMĚNNÉ Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	1.1 1.3 1.5 1.9 1.10

	➢ diskutuje různé programy pro řešení problému hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		
I-9-3-03 I-9-3-02	- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat ➢ při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ➢ používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) ➢ řeší problémy výpočtem s daty ➢ připíše do tabulky dat nový záznam ➢ seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ➢ používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ➢ ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	
I-9-2-02 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho	PROGRAMOVÁNÍ ROBOTICKÉ STAVEBNICE Programování Ozobotů – pokročilé funkce	1.1 1.3 1.5 1.9 1.10

	možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		
ČSP-9-7-01 ČSP-9-7-02 ČSP-9-7-03 ČSP-9-7-04 ČSP-9-7-05	-ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) mobilní služby – operátoři, tarify	1.8 6.6 6.7

SVĚT ČÍSEL A DAT – Matematika a její aplikace			**7.-9. ROČNÍK**
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
M-9-2-03 M-9-2-04	- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	**funkce** – pravoúhlá soustava souřadnic, lineární funkce, lineární funkce s absolutní hodnotou, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární lomená funkce	1.1 1.3 1.5 1.9 1.10
Rozšiřující učivo: grafické řešení rovnice a soustavy rovnic, kvadratická funkce, lineární lomená funkce			
M-9-3-07 M-9-3-13	- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	**rovinné útvary** – podobnost trojúhelníků, goniometrické funkce	
Rozšiřující učivo: orientovaný úhel, jednotková kružnice			

goniometrické funkce (sinus, kosinus, tangens a kotangens), včetně jejich vztahů trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku využití trigonometrie a goniometrie k řešení rovinných úloh a úloh z praxe			
M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13	- určuje a charakterizuje jehlan, kužel a kouli, analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele, koule - načrtne a sestrojí sítě jehlanu a kužele - načrtne a sestrojí obraz jehlanu, kužele, koule v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	**prostorové útvary** –jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol	1.1 1.3 1.5 1.9 1.10
M-9-4-02 M-9-4-01	- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	logické a netradiční geometrické úlohy číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie	
SVĚT ČÍSEL A DAT – Informatika, Svět práce			**7.-9. ROČNÍK**
I-9-2-02 I-9-2-03	- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu ➢ řeší problémy sestavením algoritmu ➢ v blokově orientovaném programovacím	PROGRAMOVACÍ PROJEKTY Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	1.1 1.3 1.5 1.9 1.10

	jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ➢ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ➢ diskutuje různé programy pro řešení problému ➢ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ➢ řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků ➢ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ➢ zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně		
I-9-4-01 I-9-4-02 I-9-4-03 I-9-4-04 I-9-4-05	- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení ➢ pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ➢ vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ➢ diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita	6.6 6.7

	➢ na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ➢ popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ➢ na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ➢ vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ➢ diskutuje o cílech a metodách hackerů ➢ vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ➢ diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	
		ZPRACOVÁNÍ ZÁVĚREČNÉ PRÁCE	
ČSP-9-7-01 ČSP-9-7-02 ČSP-9-7-03 ČSP-9-7-04 ČSP-9-7-05	- ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) mobilní služby – operátoři, tarify	6.6 6.7

Další cizí jazyk

Obsahové vymezení

Vzdělávací obor Další cizí jazyk je zařazen do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a dle aktuálních možností školy je vyučován od 7. ročníku jako konkrétní vyučovací předmět, viz Příloha č. 2.

Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá podle principů montessori pedagogiky, kdy je žákům formou prezentace představeno učivo, které mají pojmout. Za pomocí didaktických pomůcek a průvodce, kterým je učitel, je jim učivo pak dále vysvětlováno. Žáci mají možnost soustředit se na tu oblast učiva, která je nejvíce zajímá a své informace o ní dále prohlubovat (Kompetence k učení). Mohou pracovat ve skupinách, samostatně, včetně využití internetu k dohledání informací (Kompetence digitální). Pracují se slovníky, pracovními listy, úkoly jsou termínované, jejich kontrolu provádí učitel.

Vzdělávací předmět se vyučuje s dotací hodin dle učebního plánu. Vzdělávací obsah odpovídá RVP. Do obsahu jsou zařazena průřezová témata dle učebního plánu, důležitá je integrace s ostatními obory, aby žáci získali komplexní přehled o vyučovaných tématech. Na konci devátého ročníku se u žáků předpokládá dosažení úrovně A1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Ve výuce dalšího cizího jazyka je kladen důraz zejména na mluvení, jakožto důležitou produktivní jazykovou dovednost. Pomocí rozhovorů, ukázkových reálných situací a jejich nácviku, jsou žáci přirozeně vedeni k tomu, aby se neostýchali cizím jazykem komunikovat a dovedli jej vhodně a správně použít. Poslech, jakožto receptivní jazyková dovednost, je významnou součástí výuky (Kompetence komunikativní). Žákům je také postupně představována gramatická složka a výuka se zaměřuje i na psaní, kdy si žáci postupně vyzkoušejí, podobně jako v českém jazyce, vytváření jednoduchých textů různého druhu. Výuka cizího jazyka žákům pomáhá překonávat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak i v dalším studiu. V neposlední řadě jim rozšiřuje obzory a pomáhá jim v pochopení nejen jich samotných, ale také ostatních lidí (Kompetence k řešení problémů).

Obraz společnosti

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Obraz společnosti zahrnuje vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**, vzdělávací obor Český jazyk a literatura, **Člověk a společnost**, vzdělávací obory Dějepis, Výchova k občanství, **Člověk a příroda**, vzdělávací obor Zeměpis, **Umění a kultura**, vzdělávací obory Hudební výchova, Výtvarná výchova, **Člověk a zdraví**, vzdělávací obor Výchova ke zdraví a **Člověk a svět práce**, vzdělávací obor Člověk a svět práce. Součástí vyučovacího předmětu jsou také průřezová témata, která jsou vymezena níže.

Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá v 7. – 9. ročníku podle principů montessori pedagogiky a myšlenek plánu Děti země (Erdkinder) a je rozdělena po týdnech na akademickou a praktickou výuku. V akademickém týdnu trvají jednotlivé bloky převážně 90, aby se žáci mohli hlouběji věnovat různým tématům ze všech vzdělávacích oblastí. V praktickém týdnu je zařazován praktický blok v delším časovém úseku, zpravidla 1-2 x týdně. Je realizován mimo prostory školy.

Žáci jsou vždy v úvodu uvedeni do tématu evokační prezentací, na jejímž základě si dále vybírají činnosti, kterým se chtějí věnovat. Jsou jim předkládána témata tak, aby se co nejvíc prolínala všemi vzdělávacími oblastmi. Žáci se tak učí v souvislostech. V předmětu je kladen důraz na samostatnou práci žáků, kterou doplňují práce ve skupinách (kompetence sociální a personální). Žáci si své činnosti plánují samostatně, případně po poradě s učitelem nebo odborníkem (kompetence k učení). Důležitou součástí v procesu učení je práce s chybou (kompetence k řešení problémů). Cílem je, aby se žáci věnovali tématům v dostatečném časovém rozsahu a aby měli možnost prohlubovat znalosti dle svého zájmu. Ke všem činnostem mohou žáci podle potřeby využívat internet, digitální technologie, mobilní telefony apod. (kompetence digitální). Pedagogové průběžně dohlížejí na dodržování stanovených termínů a výstupů, umožňují konzultace nad problémy (kompetence komunikativní). Při výuce praktického bloku, který bude probíhat i v prostorách mimo školu na pronajatém pozemku budou žáci rozvíjet zejména kompetence pracovní.

Výuka předmětu Obraz společnosti probíhá jak v prostorách školy, tak také mimo tyto prostory – v terénu, na zahradě nebo na pozemku, na exkurzích, či prací na projektech apod. Žáci se mohou v rámci výuky účastnit lyžařského kurzu a pobytů ve škole v přírodě (kompetence občanské).

Všechny vzdělávací obory se vyučují s hodinovou dotací odpovídající učebnímu plánu. Vzdělávací obsah odpovídá RVP. Tam, kde je to možné, dochází k integraci obsahů učiva, aby měli žáci možnost věnovat se zvolené problematice v souvislostech a dostatečně do hloubky.

Průřezová témata

Ve vzdělávacím předmětu Obraz společnosti budou využita následující témata:

OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita
- Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetice
- Morální rozvoj -Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, Praktická etika

VDO – Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VMEGS– Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme evropané

MKV – Kulturní diferenciace, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru

EV – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, Stavba mediálního sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu

OBRAZ SPOLEČNOSTI – Český jazyk a literatura			7.-9. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-10	- ve čteném nebo slyšeném textu odlišuje fakta od názorů a hodnocení, fakta ověřuje pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera -využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic	kritické čtení a naslouchání komunikační záměr mluvčího – objektivní a subjektivní sdělení, manipulativní působení projevu média ve společnosti popis děje, subjektivně zabarvený popis, charakteristika, výtah	1.5 1.8 6.1 6.2 6.4
ČJL-9-2-02 ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-07 ČJL-9-2-06	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný i syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov pravopis stavba věty, souvětí	1.1
ČJL-9-3-06 ČJL-9-3-03	- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci a uvede jejich významné představitele - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	literatura umělecká a věcná hlavní vývojová období národní a světové literatury, jejich představitelé záznam a reprodukce hlavních myšlenek textu způsoby interpretace literárních a jiných děl	3.2

OBRAZ SPOLEČNOSTI – Člověk a společnost, Člověk a příroda			7.-9. ROČNÍK
D-1-01 D-9-3-03	- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějinných poznatků - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách antické Řecko a Řím	 3.3
D-9-3-04 D-9-4-01	- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	nový etnický obraz Evropy, utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich vývoj	4.1 4.3
D-9-4-02	- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto států v evropských souvislostech	Velká Morava a Český stát	
D-9-4-03 D-9-4-04	- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - ilustruje postavení jednotlivý ch vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy funkce vrstev ve středověké společnosti románské a gotické umění a vzdělanost	4.3 4.4
D-9-5-01 D-9-5-03	- vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	renesance, humanismus, husitství a reformace zámořské objevy a počátky dobývání světa	
VO-9-1-03 VO-9-1-04 VO-9-2-01	- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně	masová kultura, prostředky komunikace, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích morálka, mravnost, pravidla chování, výhody spolupráce lidí	1.7 6.1 6.2

	ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života		
VO-9-2-02 VO-9-2-03	- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek – kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	vnitřní svět člověka – sebehodnocení, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí	1.2 1.3 1.9
VO-9-2-04	- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	adaptace na životní změny, osobní motivace	1.4
VO-9-4-08	- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	právo v každodenním životě, lidská práva, práva dítěte	1.11 2.2
VO-9-3-01 VO-9-3-03 VO-9-3-04	- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady VO-9-3-02 - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	majetek, vlastnictví, peníze, hospodaření, banky a jejich služby	
Z-9-3-02	- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa	světadíly, oceány, makroregiony světa – jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	3.1

Z-9-6-02	- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	základní přírodní a socioekonomické charakteristiky místního regionu s důrazem na jeho specifika důležitá pro jeho další rozvoj	5.4
OBRAZ SPOLEČNOSTI – Umění a kultura			**7.-9. ROČNÍK**
VV-9-1-01 VV-9-1-02 VV-9-1-03 VV-9-1-04 VV-9-1-05 VV-9-1-06 VV-9-1-07	vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ➢ Pojmenuje a použije výrazové prostředky pro vlastní tvorbu a osobité vyjádření. ➢ Orientuje se v uspořádání objektů v ploše, objemu a v prostoru. ➢ Uplatňuje v tvorbě dosavadní prekoncepty a zkušenosti. Využívá a samostatně volí k jejich přesahu vhodné materiály, metody a techniky. ➢ Vyjadřuje se tradičními výtvarnými prostředky v rovině kresby, malby, grafiky. zaznamenává vizuální zkušenosti i zkušenosti získané ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních	***kresba*** - tužkou, perem, fixy,, uhlem, rudkou, pastelem ***malba*** - vodové, anilinové barvy, pastel (suchý, voskový, olejový), tempera, eukaustika, ***grafika*** - tisk z plochy, z hloubky, z výšky ***papír*** - koláž, dekoláž, roláž, muchláž ***projektová, skupinová práce*** bod, linie, světlo a stín, tvary, kombinace, kompozice, fantazie, emoce, příroda, předměty, portrét, děj, krajina, prostor, písmo, perspektiva, inspirace tématy dějin umění	1.5 1.7 1.8 3.1 4.1 5.4 6.2 6.4

	médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku ➢ Vnímá, interpretuje a tvoří v kombinaci s hudebním a dramatickým uměním. ➢ Projektuje do díla své vlastní fantazijní představy, emoce, pocity a nálady. ➢ Osvojuje si akční tvar malby a kresby. interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ➢ Rozliší historická a současná umělecká díla podle základních dobových prvků. ➢ Popíše rozdíly v dílech vznikajících v různých historických obdobích. ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci ➢ Popíše pocity z průběhu vlastní tvorby, interpretuje díla druhých z pohledu obsahu, výrazu a formy. ➢ Popíše pocity, které díla svým obsahem a výrazem vyvolávají. ➢ Nachází a pojmenovává kvality interpretovaného díla. ➢ Používá základní nástroje popisné zpětné vazby.		

Hv-9-1-01	- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ➢ vymyslí svou melodii	hra na hudební nástroje vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje záznam hudby	
Hv-9-1-02	- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně ➢ naučí se zpívat 20 písní	pěvecký a mluvní projev intonace a vokální improvizace hudební rytmus orientace v notovém záznamu vokální skladby rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti	1.1 1.8
Hv-9-1-03	- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	hra na hudební nástroje vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje záznam hudby	
Hv-9-1-04	- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	hudební rytmus pohybový doprovod znějící hudby pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby orientace v prostoru	1.2
Hv-9-1-05	- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry interpretace znějící hudby	
Hv-9-1-06	- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového ➢ slyšel skladby významných renesančních a barokních skladatelů	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry interpretace znějící hudby	3.1
Hv-9-1-07	- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění ➢ vymyslí svůj text na existující melodii	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby	

OBRAZ SPOLEČNOSTI – Člověk a svět práce			7.-9. ROČNÍK
ČSP-9-1-05 ČSP-9-1-03	- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY organizace práce, důležité technologické postupy stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, montáž a demontáž	1.3
ČSP-9-4-01 ČSP-9-4-02 ČSP-9-4-03 ČSP-9-4-04	- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti, orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu el. proudem	PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI finance, provoz a údržba domácnosti – ekonomika domácnosti, úklid domácnosti, spotřebiče v domácnosti elektrotechnika v domácnosti – elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika – ochrana, údržba, bezpečnost, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	1.1 1.8 1.9 1.10
ČSP-9-5-01 ČSP-9-5-02 ČSP-9-5-04	- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	PŘÍPRAVA POKRMŮ vybavení kuchyně, bezpečnost a hygiena provozu příprava pokrmů studené i teplé kuchyně	

OBRAZ SPOLEČNOSTI – Český jazyk a literatura			7.-9. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-07 ČJL-9-1-10	- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu, k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	věcné a kritické čtení kritické naslouchání (komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu) diskuse, připravený i nepřipravený projev tvořivé psaní – jednoduchá úvaha, charakteristika	6.1 6.3 6.5
ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-07 ČJL-9-2-08	- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	skladba – rozvíjející větné členy, souvětí, stavba textu, přímá a nepřímá řeč jazyk národní, jazyk mateřský, skupiny jazyků rozvrstvení národního jazyka původ a základy vývoje češtiny	1.1 4.1
ČJL-9-3-07 ČJL-9-3-08	- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	hlavní vývojová období národní a světové literatury, jejich představitelé interpretace literárního textu	3.1
OBRAZ SPOLEČNOSTI – Člověk a společnost, Člověk a příroda			**8. ROČNÍK**
D-9-5-02	- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	husitství a reformace	

D-9-5-04 D-9-5-05	- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	český stát a velmoci v 15.-18. století	3.3
D-9-6-01	- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Evropa v 18.-19. st.	
D-9-6-02 D-9-6-03	- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	národní hnutí evropských národů, utváření novodobého českého národa	
VO-9-1-05 VO-9-1-02	- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	konflikty v lidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti pojmy vlast, vlastenectví	1.6 1.7 4.5
VO-9-3-07	- rozlišuje ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	rozpočet státu	
VO-9-4-03 VO-9-4-04	- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam a formy voleb do zastupitelstev	2.2 2.3 2.4
VO-9-4-07	- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající	

Z-9-4-02	- posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	obyvatelstvo světa	5.2
Z-9-4-04	- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní členění hospodářských aktivit	globalizační, společenské, politické a hospodářské procesy ve světě	5.3
Z-9-4-05	- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	regionální společenské, politické a hospodářské útvary	5.4
OBRAZ SPOLEČNOSTI – Umění a kultura			**7.-9. ROČNÍK**
VV-9-1-01	vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ➢ Pojmenuje a použije výrazové prostředky pro vlastní tvorbu a osobité vyjádření. ➢ Orientuje se v uspořádání objektů v ploše, objemu a v prostoru. ➢ Uplatňuje v tvorbě dosavadní prekoncepty a zkušenosti. Využívá a samostatně volí k jejich přesahu vhodné materiály, metody a techniky. ➢ Vyjadřuje se tradičními výtvarnými prostředky v rovině kresby, malby, grafiky.	***kresba*** - tužkou, perem, fixy, uhlem, rudkou, pastelem ***malba*** - vodové, anilinové barvy, pastel (suchý, voskový, olejový), tempera, eukaustika, ***grafika*** - tisk z plochy, z hloubky, z výšky ***skupinová, projektová práce a tvorba*** ***výtvarné dialogy*** land-art, asambláže, ready-made ***galerijní animace*** bod, linie, barva, plocha, výraz, kombinace, kompozice, experiment, fantazie, emoce, ilustrace, přírodniny, předměty, architektura, prostor,objem, perspektiva, zlatý řez, zátiší**,** písmo, postava, portrét, inspirace tématy dějin umění	1.5 1.7 1.8 4.1 5.4
VV-9-1-02	- zaznamenává vizuální zkušenosti i zkušenosti získané ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie		
VV-9-1-03	- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace		

VV-9-1-04	- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření		
VV-9-1-05	- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku ➢ Vnímá, interpretuje a tvoří v kombinaci s hudebním a dramatickým uměním. ➢ Projektuje do díla své vlastní fantazijní představy, emoce, pocity a nálady. ➢ Osvojuje si akční tvar malby a kresby.		
VV-9-1-06	- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ➢ Rozliší historická a současná umělecká díla podle základních dobových prvků. ➢ Popíše rozdíly v dílech vznikajících v různých historických obdobích.		
VV-9-1-07	- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci ➢ Popíše pocity z průběhu vlastní tvorby, interpretuje díla druhých z pohledu obsahu, výrazu a formy. ➢ Popíše pocity, které díla svým obsahem a výrazem vyvolávají. ➢ Nachází a pojmenovává kvality interpretovaného díla. ➢ Používá základní nástroje popisné zpětné vazby.		
Hv-9-1-01	- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - seznámí se s některým notačním programem	záznam hudby	

Hv-9-1-02	- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě arytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ➢ zpívá kánon ➢ naučí se zpívat 20 písní	pěvecký a mluvní projev intonace a vokální improvizace hudební rytmus orientace v notovém záznamu vokální skladby rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti	1.5
Hv-9-1-03	- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	pěvecký a mluvní projev intonace a vokální improvizace orientace v notovém záznamu vokální skladby rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti	
Hv-9-1-04	- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu ➢ reprodukuje taneční pohyby	hudební rytmus pohybový doprovod znějící hudby pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby orientace v prostoru	
Hv-9-1-05	- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry interpretace znějící hudby	
Hv-9-1-06	- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období slyšel skladby významných klasicistních a romantických skladatelů	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry interpretace znějící hudby	3.1
Hv-9-1-07	- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění ➢ představí svůj hudební idol	pěvecký a mluvní projev orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry	6,2
OBRAZ SPOLEČNOSTI – Člověk a svět práce			**7.-9. ROČNÍK**

ČSP-9-8-01 ČSP-9-8-02	- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	trh práce – požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, charakter a druhy pracovních činností, povolání lidí volba osobní profesní orientace	1.1 1.9

OBRAZ SPOLEČNOSTI – Český jazyk a literatura			**7.-9. ROČNÍK**
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10	- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky z textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	studijní čtení zásady dorozumívání a kultivovaného projevu připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek vlastní tvořivé psaní – strukturovaný životopis, úvaha, výklad	1.5 1.8 1.9 6.3
ČJL-9-2-02	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady	obohacování slovní zásoby a způsoby tvoření slov	

	tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazémech		
ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-07	- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny stavba textu, souvětí, řeč přímá a nepřímá pravopis syntaktický – interpunkce	
ČJL-9-2-08	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	rozvrstvení národního jazyka	4.1
ČJL-9-3-07	- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	hlavní vývojová období národní i světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	3.1
OBRAZ SPOLEČNOSTI – Člověk a společnost, Člověk a příroda			**7.-9. ROČNÍK**
D-9-6-04	- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	kulturní rozrůzněnost doby 19. a zač. 20. stol. konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	3.2 4.2
D-9-7-02 D-9-7-03	- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	politické proudy – konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus, ústava, politické strany, občanská práva	2.3
D-9-7-01	- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jejich důsledky	první světová válka a její důsledky mezinárodně politická a hospodářská situace mezi válkami druhá světová válka a její důsledky	

D-9-7-04 D-9-7-05 D-9-8-01 D-9-8-02 D-9-8-03 D-9-8-04	- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	rozdělení světa do vojenských bloků vývoj Československa v letech 1945–1989, vznik České republiky problémy současnosti	2.2
VO-9-1-06	- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	1.7 4.3
VO-9-3-05 VO-9-3-06	- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky způsoby krytí deficitu - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	produkty finančního trhu pro investování a získávání prostředků principy tržního hospodářství	
VO-9-4-01 VO-9-4-02	- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	znaky státu, typy a formy států Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce	2.3 2.4
VO-9-4-05	- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Lidská práva	1.7 4.5
VO-9-4-06 VO-9-4-09	- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	právní řád České republiky protiprávní jednání	1.1 1.11

VO-9-4-10 VO-9-4-11	- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		
VO-9-5-01	- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	evropská integrace – Evropská unie a ČR	3.1 3.2 3.3
VO-9-5-02 VO-9-5-03	- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	globalizace – projevy, významné globální problémy	5.4
Z-9-3-03	- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	5.3
Z-9-4-06	- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	
Z-9-6-05	- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	zapojení ČR do mezinárodní dělby práce a obchodu	3.3
OBRAZ SPOLEČNOSTI – Umění a kultura			**7.-9. ROČNÍK**
VV-9-1-01	- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	kresba - tužkou, perem, fixy, uhlem, rudkou, pastelem malba - vodové, anilinové barvy, pastel (suchý, voskový, olejový), tempera, eukaustika, grafika - tisk z plochy, z hloubky, z výšky	1.5 1.7 1.8 3.1 4.1 5.3 5.4

	➢ Pojmenuje a použije výrazové prostředky pro vlastní tvorbu a osobité vyjádření. ➢ Orientuje se v uspořádání objektů v ploše, objemu a v prostoru. ➢ Uplatňuje v tvorbě dosavadní prekoncepty a zkušenosti. Využívá a samostatně volí k jejich přesahu vhodné materiály, metody a techniky. ➢ Vyjadřuje se tradičními výtvarnými prostředky v rovině kresby, malby, grafiky.	skupinová, projektová práce a tvorba výtvarné dialogy, tvorba v plenéru land-art, asambláže, ready-made prostorová a objektová tvorba bod, linie, barva, plocha, výraz, kombinace, kompozice, abstrakce, fantazie, představy, emoce, pohyb, asociace, plastičnost, prostor,, komiks, děj, inspirace tématy dějin umění	6.1 6.2 6.4 6.6
VV-9-1-02	- zaznamenává vizuální zkušenosti i zkušenosti získané ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie		
VV-9-1-03	- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace		
VV-9-1-04	- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření		
VV-9-1-05	- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku ➢ Vnímá, interpretuje a tvoří v kombinaci s hudebním a dramatickým uměním. ➢ Projektuje do díla své vlastní fantazijní představy, emoce, pocity a nálady.Osvojuje si akční tvar malby a kresby.		

VV-9-1-06	- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ➢ Rozliší historická a současná umělecká díla podle základních dobových prvků. ➢ Popíše rozdíly v dílech vznikajících v různých historických obdobích.		
VV-9-1-07	- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci Popíše pocity z průběhu vlastní tvorby, interpretuje díla druhých z pohledu obsahu, výrazu a formy. Popíše pocity, které díla svým obsahem a výrazem vyvolávají. Nachází a pojmenovává kvality interpretovaného díla. Používá základní nástroje popisné zpětné vazby.		
Hv-9-1-01	- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ➢ improvizuje v melodii některé skladby ➢ pracuje s některým notačním programem	hra na hudební nástroje vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje záznam hudby	6.6
Hv-9-1-02	- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě arytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ➢ naučí se zpívat 20 písní účastní se skupinového vystoupení	pěvecký a mluvní projev intonace a vokální improvizace hudební rytmus orientace v notovém záznamu vokální skladby rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti	6.7
Hv-9-1-04	- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě ➢ pohybově ztvární pocit či příběh	hudební rytmus pohybový doprovod znějící hudby pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby orientace v prostoru	

Hv-9-1-05	- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry interpretace znějící hudby	
Hv-9-1-06	- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry interpretace znějící hudby	3.1
OBRAZ SPOLEČNOSTI – Člověk a svět práce			**7.-9. ROČNÍK**
ČSP-9-4-03 ČSP-9-4-04	- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí elektrotechnika v domácnosti nebezpečí úrazu elektrickým proudem	1.1
ČSP-9-8-03 ČSP-9-8-04	- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	kariérní poradenství možnosti vzdělávání pracovní příležitosti, problémy nezaměstnanosti podnikání – nejčastější formy podnikání	1.2 1.3 1.5

Obraz přírody

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Obraz přírody integruje vzdělávací oblasti **Člověk a příroda,** vzdělávací obor fyzika, chemie, přírodopis a část oboru zeměpis, **Člověk a zdraví**, část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, **Člověk a svět práce**, vzdělávací obor Člověk a svět práce konkrétně témata PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU, DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ, PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ. Všechny vzdělávací obory se vyučují s hodinovou dotací odpovídající učebnímu plánu. Vzdělávací obsah odpovídá RVP. Tam, kde je to možné, dochází k integraci obsahů učiva, aby měli žáci možnost věnovat se zvolené problematice v souvislostech a dostatečně do hloubky.

Součástí vyučovacího předmětu jsou také průřezová témata, která jsou vymezena níže.

Žáci poznávají přírodu a její zákonitosti v souvislostech. Seznamují se s vědeckou terminologií, platnými vědeckými teoriemi, zásadami a metodami vědeckého přístupu k přírodním jevům. Tyto přírodní jevy se učí rozpoznávat ve světě, který je obklopuje. Poznávají biodiverzitu ekosystémů a její důležitost s ohledem na trvale udržitelný rozvoj. Důraz je kladen na pochopení vztahů v ekosystémech. Jsou jim předkládána environmentální témata. Seznamují se se stavbu vlastního těla, především s ohledem na přijetí zásad zdravého životního stylu.

Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá v 7. – 9. ročníku podle principů montessori pedagogiky a myšlenek plánu Děti země (Erdkinder) a je rozdělena po týdnech na akademickou a praktickou výuku. V akademickém týdnu trvají jednotlivé bloky převážně 90, aby se žáci mohli hlouběji věnovat různým tématům ze všech vzdělávacích oblastí. V praktickém týdnu je zařazován praktický blok v delším časovém úseku, zpravidla 1-2 x týdně. Je realizován mimo prostory školy.

Žáci jsou vždy v úvodu uvedeni do tématu evokační prezentací, na jejímž základě si dále vybírají činnosti, kterým se chtějí věnovat. Jsou jim předkládána témata tak, aby se co nejvíc prolínala všemi vzdělávacími oblastmi. V předmětu je kladen důraz na samostatnou práci žáků, kterou doplňují práce ve skupinách. (Kompetence komunikativní) Žáci si své činnosti plánují samostatně, případně po poradě s učitelem nebo odborníkem. Zařazovány jsou krátkodobé i střednědobé projekty. Uplatňují se principy badatelské výuky, žáci provádějí experimenty, učí se experimentovat tak, aby dodržovali zásady bezpečnosti a aby byla zachována vědeckost postupu. Důraz je kladen na práci s informacemi, jejich zpracování a prezentaci výsledků ostatním žákům. K tomu žáci využívají vhodné digitální technologie. (Kompetence k řešení problémů, Kompetence digitální) Zejména nad environmentálními tématy žáci diskutují, prezentují své názory a obhajují je. (Kompetence občanské) Cílem je, aby se žáci věnovali tématům v dostatečném časovém rozsahu a aby měli možnost prohlubovat znalosti dle svých

možností a zájmu. Pedagogové průběžně dohlížejí na dodržování stanovených termínů a výstupů. (Kompetence k učení)

Výuka předmětu Obraz přírody probíhá jak v prostorách školy, tak také mimo tyto prostory – v terénu, na zahradě nebo na pozemku, součástí je péče o květiny a drobná zvířata. Zařazovány jsou exkurze, terénní práce, pozorování v přírodě.

Průřezová témata

Ve vzdělávacím předmětu Obraz přírody budou využita následující témata:

OSV Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita
Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice
Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika
VDO – Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
MKV - Kulturní diference, Lidské vztahy
EV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí¨
MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení, Stavba mediálního sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti

OBRAZ PŘÍRODY – Člověk a příroda			7.-9. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Z-9-1-01 Z-9-1-02	- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	**komunikační geografický a kartografický jazyk** – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat **geografická kartografie a topografie** – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	
Z-9-2-03	- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	**systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti	3.2 5.3
Z-9-5-01 Z-9-5-02 Z-9-5-03	- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	**krajina –** přírodní a společenské prostředí, typy krajin vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	1.11 2.2 2.3 2.4 5.1 5.3
Z-9-7-01 Z-9-7-02	- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	**cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze** – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	1.10

P-9-8-01	- aplikuje praktické metody poznávání přírody	**praktické metody poznávání přírody** – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	1.3 1.10
rozšiřující učivo: významní biologové a jejich objevy			3.3
P-9-3-03	- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	EKOSYSTÉM LIDSKÁ SÍDLA A JEJICH OKOLÍ **houby bez plodnic** – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy **systém rostlin (v okolí lidských sídel)–** poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců **význam rostlin a jejich ochrana**	5.1 5.3 5.4
P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	**vývoj, vývin a systém živočichů v okolí lidských sídel**– významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, prvoústí (ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) **rozšíření, význam a ochrana živočichů** – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva **projevy chování živočichů**	5.1 5.3 5.4
P-9-7-01 P-9-7-02 P-9-7-03 P-9-7-04	- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	**organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	1.11 2.2 2.4 5.1 5.3 5.4
P-9-3-03	- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	**CIZOKRAJNÉ EKOSYSTÉMY** **systém rostlin (v cizokrajných ekosystémech)** – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin	5.1 5.3 5.4

		(jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců **význam rostlin a jejich ochrana**	
P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	**vývoj, vývin a systém živočichů v cizokrajných společenstvech** – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), ostnokožci, strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) **rozšíření, význam a ochrana živočichů –** hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva **projevy chování živočichů**	5.1 5.3 5.4
P-9-7-01 P-9-7-02 P-9-7-03 P-9-7-04	- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	**organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	1.11 2.2 2.4 5.1 5.3 5.4
P-9-3-01 P-9-3-02	- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	**BOTANIKA** **anatomie a morfologie rostlin** – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) **fyziologie rostlin** – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	5.2
P-9-4-01	- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	**ZOOLOGIE** **anatomie a morfologie prvoústých** **stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla prvoústých** – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	
F-9-2-01	- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	**Pohyb tělesa** – posuvný a otáčivý pohyb, rychlost, průměrná a okamžitá rychlost, měření rychlosti, rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb, kreslíme grafy, dráha rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu, výpočet doby pohybu	

F-9-2-03	- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	**Síly a jejich vlastnosti** – síla a její účinky, znázornění síly, skládání rovnoběžných a různoběžných sil, tíhová síla a těžiště, tlak, tlaková síla, setrvačnost, síla a změny pohybu, akce a reakce, otáčivý účinek síly, smykové a valivé tření, odpor prostředí	
F-9-1-04 F-9-3-01	- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	**Kapaliny** – vlastnosti kapalin, povrchové napětí, závislost hustoty na teplotě, kapilární jevy, hydrostatický tlak, spojené nádoby, Archimedův zákon, plavání těles, Pascalův zákon	
		Plyny – vlastnosti plynů, atmosférický tlak a jeho měření, atmosféra Země a meteorologie, Archimedův zákon pro plyny, přetlak, podtlak, vakuum, proudění vzduchu	5.2
F-9-6-05 F-9-6-06	- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	**Světelné jevy** – přímočaré šíření světla, rychlost světla, stín a polostín, zatmění Slunce a Měsíce, fáze Měsíce, odraz světla na rovinném zrcadle, kulová zrcadla a zobrazení předmětů zrcadly, lom světla, čočky a zobrazení předmětů čočkami, oko, optické klamy, optické přístroje – čočky v praxi, rozklad světla, barvy	
CH-9-1-01 CH-9-1-02	- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	**Pozorování, pokus a bezpečnost práce** **vlastnosti látek** – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek **zásady bezpečné práce** – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě **nebezpečné látky a přípravky** – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	1.9 1.10
CH-9-2-01 CH-9-2-02 CH-9-2-03	- rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	**Směsi** – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	1.9 1.10
CH-9-2-04	- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	**Voda** – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody **Vzduch** – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	1.11 2.2 2.4 5.2

CH-9-3-01 CH-9-3-02	- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	**Částicové složení látek a chemické prvky** částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	
OBRAZ PŘÍRODY – Člověk a svět práce			**7.-9. ROČNÍK**
ČSP-9-6-01 ČSP-9-6-02 ČSP-9-6-03 ČSP-9-6-04 ČSP-9-6-05	- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	**PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU** základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	**1**.3 1.5 1.9 1.10
ČSP-9-2-01 ČSP-9-2-02 ČSP-9-2-03 ČSP-9-2-04	- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	**DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ** stavebnice (konstrukční, sestavování modelů, aparatur, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	
ČSP-9-3-01 ČSP-9-3-02 ČSP-9-3-03	- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ** základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny	

		okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie	

OBRAZ PŘÍRODY – Člověk a příroda			**7.-9. ROČNÍK**
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
P-9-8-01	- aplikuje praktické metody poznávání přírody	**praktické metody poznávání přírody** – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek,	1.3 1.5 1.9 1.10
rozšiřující učivo. významní biologové a jejich objevy			3.2 3.3
P-9-4-01	- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	**ZOOLOGIE** anatomie a morfologie strunatců stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla strunatců – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	
P-9-5-02	- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	**BIOLOGIE ČLOVĚKA** **fylogeneze člověka**	
P-9-5-01 P-9-5-03 P-9-5-04	- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	**anatomie a fyziologie** – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, humorální, nervová, smyslová), ontogeneze	1.8 1.11 5.3 5.4

	- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	**nemoci, úrazy a prevence** – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	
P-9-1-02 P-9-1-03	- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	**dědičnost a proměnlivost organismů** – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	5.2
F-9-4-01	- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	**Práce a energie** – práce, výkon, energie, polohová energie, pohybová energie, zákon zachování mechanické energie, druhy a přeměny energie, perpetuum mobile, účinnost, páka jednozvratná a dvojzvratná, kladka a kolo na hřídeli, další jednoduché stroje	
		Tepelné jevy – vnitřní energie tělesa, teplo, změna vnitřní energie konáním práce, tepelná výměna a kalorimetrická rovnice, vedení tepla, šíření tepla prouděním a zářením, skupenské přeměny, tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění, var, sublimace a desublimace, tepelné motory	
F-9-5-01 F-9-5-02	- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	**Zvukové jevy** – co je to zvuk, vlastnosti pružných těles, kmitavý pohyb, kmitání pružných těles, vlnění, vlnění příčné a podélné, zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku, ultrazvuk, infrazvuk, vnímání zvuku, hlasitost, záznam a reprodukce zvuku	
F-9-6-01 F-9-6-02	- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	**Elektrický proud** – elektrický náboj, elektrický proud a jeho příčiny, měření elektrického proudu a napětí, Ohmův zákon, elektrický odpor, zapojování rezistorů, potenciometr, závislost odporu na teplotě, zapojování zdrojů elektrického napětí, vnitřní odpor zdroje, elektrická energie, výkon elektrického proudu, jak pracují elektrické spotřebiče, výroba elektrické energie	
CH-9-5-01 CH-9-5-02	- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	**Anorganické sloučeniny** oxidy– názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů, sulfidy soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	5.2 5.3 5.4
CH-9-4-01 CH-9-4-02	- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých	**Chemické reakce** chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, vyčíslování chemických rovnic	

	chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza redoxní reakce – oxidace, redukce, vyčíslování redoxních reakcí, redoxní reakce kovů a ne kovů	
CH-9-7-01 CH-9-7-02 CH-9-7-03	- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	**Chemie a společnost** chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti	2.2 2.3 2.4 5.3 1.11
OBRAZ PŘÍRODY – Člověk a zdraví			**7.-9. ROČNÍK**
VZ-9-1-11 VZ-9-1-12	- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	**ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE** dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	1.2 1.4 1.6 1.7 1.8 1.11 4.1 4.2 6.3
VZ-9-1-03 VZ-9-1-04 VZ-9-1-05 VZ-9-1-06 VZ-9-1-07 VZ-9-1-08 VZ-9-1-09	- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	**ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ** **výživa a zdraví** – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota **tělesná a duševní hygiena, denní režim** – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim **ochrana před přenosnými chorobami** – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	1.2 1.3 1.4 1.6 1.7 6.1 6.2 6.4

	- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	**ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy** – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	
VZ-9-1-13 VZ-9-1-15 VZ-9-1-16	- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	**RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE** **stres a jeho vztah ke zdraví** – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti **autodestruktivní závislosti** – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu	
OBRAZ PŘÍRODY – Člověk a svět práce			**7.-9. ROČNÍK**
ČSP-9-6-01 ČSP-9-6-02 ČSP-9-6-03 ČSP-9-6-04 ČSP-9-6-05	- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	**PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU** základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	1.3 1.5 1.8 1.9 1.10

	- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		
ČSP-9-2-01 ČSP-9-2-02 ČSP-9-2-03 ČSP-9-2-04	- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	**DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ** stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	
ČSP-9-3-04 ČSP-9-3-05	- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ** chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	

OBRAZ PŘÍRODY – Člověk a příroda			**7.-9. ROČNÍK**
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
Z-9-1-01 Z-9-1-02	- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	**komunikační geografický a kartografický jazyk** – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	

		geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	
Z-9-5-03	- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	**vztah přírody a společnosti** – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	
Z-9-7-01 Z-9-7-02	- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	**cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze** – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	
P-9-8-01	- aplikuje praktické metody poznávání přírody	**praktické metody poznávání přírod**y – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek,	1.9 1.10
rozšiřující učivo: významní biologové a jejich objevy			3.1 3.3
P-9-6-01	- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	**Země** – vznik a stavba Země **nerosty a horniny** – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků	
P-9-6-02 Z-9-2-03	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	**vnější a vnitřní geologické procesy** – příčiny a důsledky **půdy** – složení, vlastnosti a význam půdy	3.3
rozšiřující učivo: **vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí			5.2
P-9-6-03	- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	**podnebí a počasí ve vztahu k životu** – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka **mimořádné události způsobené přírodními vlivy** – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější	5.1 5.2 5.3

		mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	
P-9-7-04	- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	**ochrana přírody a životního prostředí** – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	1.11 2.3 2.4 5.3
F-9-6-02 F-9-6-04	- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	**Elektromagnetické jevy** – co už víme o magnetismu, působení magnetického pole na vodič, stejnosměrné elektromotory, elektromagnetická indukce, generátory elektrického napětí, vlastnosti střídavého proudu, transformátory, třífázové napětí, střídavé elektromotory, elektromagnetické vlny, bezpečnost práce s elektrickými spotřebiči	
F-9-6-03	- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	**Elektrický proud v polovodičích** – elektrony a díry, vliv příměsí v polovodiči, PN přechod, diody a světlo, spínání tranzistorem, tranzistor jako zesilovač, integrované obvody, využití polovodičových součástek, jak se přenáší zvuk a obraz	
F-9-4-02	- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	**Atomy a záření** – historie objevu atomu a jeho struktury, záření z elektronového obalu, jádro atomu, jaderné síly, radioaktivita a její využití, ochrana před zářením, jaderné reakce, řetězová reakce, jaderný reaktor a elektrárna, termonukleární reakce	1.11 2.3 2.4 5.3
F-9-7-01	- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	**Astronomie** – předmět astronomie, Slunce, kamenné planety, plynné planety, trpasličí planety a malá tělesa, Keplerovy zákony, sluneční a hvězdný čas, vznik a vývoj hvězd, zánik hvězd, galaxie, souhvězdí	
CH-9-6-01 CH-9-6-02 CH-9-6-03 CH-9-7-01	- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	**Organické sloučeniny, chemie a společnost** uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace	1.11 2.3 2.4 5.3
CH-9-6-04	- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	**přírodní látky** – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	5.2
CH-9-7-03	- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	**detergenty, pesticidy a insekticidy** **léčiva a návykové látky**	5.3

OBRAZ PŘÍRODY - Člověk a svět práce			7.-9. ROČNÍK
ČSP-9-6-01 ČSP-9-6-03 ČSP-9-6-04 ČSP-9-6-05	- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	**PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU** základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	**1.3** **1.5** **1.8** **1.9** **1.10**
ČSP-9-2-01 ČSP-9-2-02 ČSP-9-2-03 ČSP-9-2-04	- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	**DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ** stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	
ČSP-9-3-04 ČSP-9-3-05	- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ** chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	

Tělesná výchova

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova zahrnuje výstupy vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví,** obor Tělesná výchova. Součástí vyučovacího předmětu jsou také průřezová témata, která jsou vymezena níže. Časová dotace oblasti odpovídá vzdělávacímu plánu. Vzdělávací obsah odpovídá RVP.

Není kladen důraz na soutěžení a na srovnávání výkonnosti mezi žáky, ale na optimální rozvoj pohybových dovedností každého dítěte podle jeho možností, na radost z pohybu. zdůrazňován je význam pohybových aktivit pro zdraví. Děti se učí spolupráci a dodržování pravidel při kolektivních hrách a sportovních disciplínách. Dostávají příležitost poznat širokou paletu možností kolektivních i individuálních sportů. Jsou vychovávány k fair play, učí se také vyhledávat, organizovat a řídit hry a sportovní činnosti. (Kompetence k řešení problémů, Kompetence komunikativní, Kompetence sociální a personální.).

Cílem je vytvořit u dětí celoživotní kladný vztah k pohybu, nabídnout jim různé alternativy pohybu, ze kterých si mohou zvolit aktivity pro běžný život.

Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá v 6. – 9. ročníku podle principů montessori pedagogiky a myšlenek plánu Děti země (Erdkinder). Sportujeme jak v prostředí tělocvičny, tak také využíváme prostory v okolí školy. Tedy zahradu, lesopark, atletické hřiště, louku. Využíváme možností sportovišť v blízkém okolí jako je discgolfové nebo minigolfové hřiště.

Vyučování ve škole je doplněno lyžařským výcvikem v sedmém nebo osmém ročníku, pobytem v přírodě a sportovními akcemi.

Průřezová témata

OSV **- Osobnostní rozvoj** – Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychhygiena, Kreativita
- Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice
- Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

TĚLESNÁ VÝCHOVA			6. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
TV-9-1-01	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	atletika discgolf	1.3, 1.9
TV-9-1-03	- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	atletika volejbal basketbal gymnastika	
TV-9-1-05	- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	lukostřelba pohyb v přírodě	
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	softbal discgolf	
TV-9-3-01	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	komunikace v TV	
TV-9-3-02	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	vybíjená atletika	1.7
TV-9-3-03	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	vybíjená florbal	
TV-9-3-04	- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	organizace a vedení hry pravidla her	

TĚLESNÁ VÝCHOVA			7.-9. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
TV-9-1-01	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	atletika minigolf stolní tenis	1.4
TV-9-1-02	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	cvičení s hudbou gymnastika	1.2
TV-9-1-05	- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	lukostřelba minigolf lyžařský výcvik	
TV-9-2-02	- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	florbal atletika stolní tenis lyžařský výcvik	
TV-9-3-02	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	atletika softbal volejbal minigolf	1.6
TV-9-3-03	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	florbal softbal volejbal basketbal	
TV-9-3-05	- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	atletika měření výkonů lyžařský výcvik	
TV-9-3-07	- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	atletika měření výkonů	

TĚLESNÁ VÝCHOVA			7.-9. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
TV-9-1-01	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	šipky discgolf bruslení	1.10
TV-9-1-02	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	atletika měření výkonů	1.1
TV-9-1-03	- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	atletika volejbal basketbal badminton	
TV-9-1-04	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší		1.4. 1.11
TV-9-1-05	- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	bruslení badminton	
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	softbal badminton	
TV-9-3-03	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	volejbal softbal basketbal	1.8 1.9 1.10
TV-9-3-04 TV-9-3-06	- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	organizace her pro mladší žáky	1.8 1.9 1.10

TĚLESNÁ VÝCHOVA			7.-9. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
TV-9-1-01	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	šipky minigolf badminton úpolová cvičení	1.2
TV-9-1-03	- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	atletika basketbal softbal úpolová cvičení	1.3 1.5
TV-9-1-04	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší		1.4 1.11
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	softbal badminton minigolf	1.5
TV-9-2-02	- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	stolní tenis minigolf	1.8.
TV-9-3-03	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	softbal basketbal	1.5 1.8 1.9
TV-9-3-05	- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	atletika úpolová cvičení	
TV-9-3-06	- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	organizace her pro mladší žáky	
TV-9-3-07	- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	organizace her pro mladší žáky	

6.1. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení respektuje zásadu neposuzovat žáky srovnáváním mezi sebou, hodnotit pokroky ve výkonu proti minulému období, nepracovat pro odměnu ve formě známek a pochvaly, ale pro uspokojení z dobrého výsledku činnosti. Žáci se učí hodnotit svou práci formou krátkých týdenních sebehodnocení, které může učitel doplnit svými postřehy. Tato dovednost hodnotit sebe sama je podporována tím, že většina pomůcek má v sobě zabudovanou kontrolu. Žáci se tak učí kontrolovat vlastní práci, opravovat své chyby a tím se neustále zlepšovat i v oblasti volní.

Pololetní a závěrečné vysvědčení má formu slovního hodnocení.

Podrobná pravidla hodnocení výsledků vzdělávání jsou popsána v Příloze č. 1 tohoto ŠVP.

Příloha č. 1: Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení je nedílnou součástí procesu učení. V průběhu školního roku je jeho smyslem zejména poskytovat žákovi srozumitelnou informaci o tom, co již zvládl, v čem se dále rozvíjí a na co se může při svém učení zaměřit. Hodnocení vychází z individuálních možností a vzdělávacích potřeb žáka a zohledňuje jeho pokrok v učení. Nehodnotí osobnost ani vlastnosti žáka.

Průběžné hodnocení

Ve škole využíváme v průběhu školního roku formativní hodnocení. Jeho součástí je zpětná vazba, která žákovi pomáhá porozumět vlastnímu učení, uvědomovat si dosaženou úroveň a plánovat další postup. Žák se na hodnocení svého učení aktivně podílí a postupně přebírá odpovědnost za vlastní učení.

Průběžné hodnocení probíhá zejména formou slovní zpětné vazby, rozhovoru se žákem, sebehodnocení a sledování jeho práce a pokroku. Součástí průběžného hodnocení je také sledování dosahování vzdělávacích cílů a výstupů. Žák má možnost průběžně sledovat, které dovednosti a znalosti již zvládl a na kterých dále pracuje.

V jednotlivých vzdělávacích oblastech mohou být výsledky dílčích činností vyjádřeny také procentuálně. Ve vyšším trojročí se při hodnocení dílčích výstupů využívá také procentuální vyjádření.

O průběhu a výsledcích vzdělávání jsou žáci a jejich zákonní zástupci průběžně informováni prostřednictvím školního informačního systému EduPage.

Sebehodnocení žáka

Žák se na hodnocení svého učení aktivně podílí. Učí se pojmenovat, co již zvládl, co mu činí obtíže, v čem se dále rozvíjí a jaký další krok potřebuje udělat.

Sebehodnocení je součástí průběžného formativního hodnocení a podporuje žáka v postupném přebírání odpovědnosti za vlastní učení.

Hodnocení a spolupráce se zákonnými zástupci

Důležitou součástí hodnocení je spolupráce žáka, průvodce a zákonných zástupců. Zákonní zástupci získávají informace o průběhu a výsledcích vzdělávání prostřednictvím školního informačního systému, při společných setkáních a prostřednictvím vysvědčení.

Tripartity probíhají dvakrát ročně a účastní se jich žák, jeho zákonný zástupce a průvodce. Společně hodnotí průběh učení, dosažené výsledky a přístup k práci. Součástí setkání je také společné pojmenování dalších kroků ve vzdělávání žáka.

Hodnocení na vysvědčení

Hodnocení na vysvědčení má sumativní charakter a shrnuje dosažené výsledky vzdělávání v hodnoceném období.

Na konci prvního pololetí hodnotíme dosaženou úroveň kompetencí žáka. Hodnocení vychází z jeho práce a výsledků v daném období a zohledňuje jeho individuální možnosti a vzdělávací potřeby. Zaměřujeme se zejména na to, jak žák využívá získané znalosti a dovednosti, přistupuje k práci, spolupracuje s ostatními, plní zadané úkoly a přebírá odpovědnost za své učení.

Na konci školního roku hodnotíme dosaženou úroveň vzdělávacích výstupů. Hodnocení shrnuje výsledky vzdělávání žáka za uplynulý školní rok.

Vysvědčení má formu slovního hodnocení. Je adresné a průvodce se v něm obrací přímo na žáka. Hodnocení zachycuje dosaženou úroveň žáka v hodnoceném období a vychází z jeho práce a výsledků.

Formativní zpětná vazba a stanovování dalších kroků v učení probíhají průběžně během školního roku. Nejsou součástí sumativního hodnocení na konci školního roku.

Poznámka: V případě přestupu žáka na jinou školu převádí se – na žádost školy – poslední vysvědčení zpětně na známky.

Podrobný popis průběhu hodnocení během školního roku je uveden v dokumentu: Jak se orientovat v hodnocení.

Kritéria hodnocení žáka

Kritéria pro hodnocení žáka se odvíjí od klíčových kompetencí, sekundárně pak od očekávaných (resp. školních) výstupů. Učitel před každou činností žáky informuje, jaká jsou kritéria pro splnění dané činnosti. Důležitým prvkem pro vnitřní motivaci žáka je, že se na stanovování kritérií také určitou mírou podílí. Posiluje to jeho samostatnost v plánování a přebírání zodpovědnosti za vlastní učení. Kritéria se tak odvíjejí od konkrétní činnosti a úkolu.

Pomocí stanovených kritérií učitel zhodnotí jak a do jaké míry bylo předpokládaných dovedností a vědomostí dosaženo.

K čemu učitel přihlíží při hodnocení práce žáka:

- ke školní práci – připravenosti, aktivnímu zapojení a prezentaci ve škole
- k měřitelným výsledkům-vyhodnotitelným výsledkům dílčích předmětových výstupů (např. v podobě pracovních listů)
- k hodnocení výstupů vedoucích k rozvoji osobnosti žáka
- k hodnocení zvládání rozvíjených předmětových dovedností
- k domácí přípravě a její prezentaci ve škole

- k sebehodnocení předmětového portfolia

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- formulují svoji úspěšnost vzhledem k daným kritériím
- učí se posuzovat vlastní vynaložené úsilí vzhledem k výsledku činnosti
- odhalují svoje rezervy a osobní možnosti
- dostávají možnost srovnat vlastní hodnocení s okolím (hodnocení učitele, rodiče…).

Metody a formy používané učiteli při získávání většiny podkladů pro hodnocení:

- pozorování z hlediska přípravy žáka na výuku, práce ve vyučování, snahy, píle, výsledků a sebehodnocení
- dialog s žákem ve všech segmentech vzdělávání (jeho příprava, práce, komunikace, spolupráce s ostatními, sebehodnocení) z hlediska naplňování cílových kompetencí vzdělávání
- testování-ve smyslu prověřování znalostí formou položených otázek v pracovních listech, sešitech, diktáty-většinou si žáci volí dobu, kdy chtějí předepsaný test splnit
- rozhovory se zákonnými zástupci nezletilých žáků
- konzultace s ostatními učiteli
- konzultace (podle potřeby) s psychologem či odborným lékařem

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Důležitým faktem je, že podklady pro hodnocení shromažďuje učitel v průběhu celého roku, nikoliv nárazově ze zkoušení. Podklady získané touto cestou, mají pro žáka tu výhodu, že odpadá prvek stresu a nervozity z testování a zkoušení a tím nedochází ke zkreslení skutečně dosažených výkonů.

Stupně hodnocení prospěchu

(při přechodu na jinou školu a při potřebě formulovat celkové hodnocení na vysvědčení)

Předměty s převahou znalostního a teoretického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Předměty s převahou výchovného a uměleckého zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech snaživý a aktivní. Plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Projevuje aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Svoje osobní předpoklady plně nevyužívá, dokáže se rozvíjet v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev má jen menší nedostatky z hlediska požadavků. Žák dokáže aplikovat osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má menší zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Nevyužívá dostatečně své osobní předpoklady, obtížně rozvíjí své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Dopouští se chyb, jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech velmi málo aktivní a snaživý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Žák, jehož práce vykazuje závažné nedostatky

Při hodnocení žáka, jehož práce vykazuje závažné nedostatky, viz níže, dochází k průběžným konzultacím s rodiči dítěte a je zvažována možnost opakování ročníku.

- Znalosti a dovednosti nedokáže uplatňovat, případně se při jejich aplikaci vyskytují velmi závažné chyby.
- Není samostatný v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. Má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti ústního a písemného projevu. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky.

- Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede pracovat s informacemi, a to ani při jejich vyhledávání.
- Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes pomoc a podporu.
- Nedovede se samostatně učit.

Komisionální a opravné zkoušky

Při pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může zákonný zástupce žáka do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení. Termín komisionálního přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem.

Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají z těchto předmětů opravné zkoušky. Termín je stanoven po dohodě se zákonným zástupcem do konce příslušného školního roku – do 31.8.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním (zdravotním znevýhodněním je i dlouhodobá nemoc).

Při hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze jeho postižení nebo znevýhodnění. Učitelé respektují doporučení pedagogicko-psychologické poradny či SPC. Způsob hodnocení žáka je součástí individuálního plánu, který vzniká ve spolupráci vyučujícího, zákonného zástupce žáka, případně i poradenského zařízení.

Pro získávání podkladů pro hodnocení těchto žáků volí učitel vhodné a přiměřené způsoby a při zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá postižení nebo znevýhodnění negativní vliv.

Hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí Vyhláškou č. 48 / 2005 Sb., pokud není jiným právním předpisem stanoveno jinak.

Hodnocení a klasifikace chování žáka

Klasifikační stupně jsou:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje ustanovení školního řádu a pravidla společenského chování. Chová se a jedná slušně, taktně, zdvořile a ohleduplně, respektuje ostatní.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Případně se dopustí ojedinělého závažnějšího přestupku. Přistupuje k výchovným opatřením s projevenou snahou své jednání napravit nebo zlepšit své chování.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo škole. Svá pochybení a výchovná opatření buď nepřijímá, nebo je vůči nim apatický, a tak se obvykle dopouští dalších přestupků.

Níže uvedená kritéria jsou indikátory pro snížení stupně z chování.

Uspokojivé:

- opakované hrubé porušení školního řádu-nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů – opakované slovní útoky na spolužáka či dospělého
- agresivní chování nebo ničení školního majetku, výrazně špatná pracovní morálka, opakovaná ředitelská důtka
- 10 až 20 neomluvených hodin-současně škola obvykle konzultuje absenci žáka ve škole s úřadem

Neuspokojivé:

- výjimečné případy obzvláště hrubých porušení školního i společenského řádu
- nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů – opakované hrubé slovní útoky na spolužáka či dospělého
- agresivní chování nebo ničení školního majetku
- více neomluvených hodin-současně škola má povinnost oznámit absenci žáka ve škole na úřad

Výchovná opatření

Pochvala třídního učitele

Třídní učitel může udělit za výrazný projev školní iniciativy, déletrvající úspěšnou práci apod. pochvalu nebo ocenění.

Pochvala ředitele školy

Ředitel školy může za projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo dlouhodobou úspěšnou práci udělit ocenění nebo pochvalu.

Napomenutí třídního učitele

Za jednotlivé a méně závažné porušování školního řádu a dohodnutých pravidel, např. za neplnění povinností a časté zapomínání, nedodržování bezpečnostních pravidel,

používání mobilního telefenu, braní a ničení cizího nebo školního majetku, nevhodné chování ve škole může být žáku uděleno napomenutí třídního učitele.

Důtka třídního učitele

Za opakované méně závažné porušování stanovených pravidel a pokynů vztahujících se k bezpečnosti, chování žáků a plnění povinností dle ŠŘ může být žákovi udělena důtka třídního učitele.

Důtka ředitele školy

Za závažné a úmyslné porušovaní ŠŘ, úmyslné braní a ničení cizích věcí, pokus o podvádění, úmyslné ubližování a ohrožování zdraví ostatních může být udělena důtka ředitele školy.

Celkové hodnocení žáků na vysvědčení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

a) prospěl(a) s vyznamenáním,

b) prospěl(a),

c) neprospěl(a).

Žák je hodnocen stupněm:

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 a průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm 1.

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5.

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5.

Desatero pro slovní hodnocení:

1. Hodnotíme slovy.
2. Nesrovnáváme žáky mezi sebou.
3. Podporujeme sebehodnocení žáků, je na něj přesně vymezený čas.
4. Popisný jazyk hodnocení a sebehodnocení poskytne jasnou informaci.
5. Zpětnou vazbou podporujeme vnitřní motivaci.

6. Volíme slova srozumitelná dítěti (i zákonnému zástupci).
7. Hodnotíme vykonanou práci, ne osobu.
8. Hodnotíme věcně, bez výtek, nálepek i bez pochval.
9. Vedeme děti k sebekontrole, vyhledávání odlišností a chyb.
10. Chyby jsou znamením k zastavení práce, zamyšlení a zopakování si učiva.

Příloha č. 2: Obsahové vymezení předmětu Další cizí jazyk (Španělský jazyk)

ŠPANĚLSKÝ JAZYK			7.-9. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02	- žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu ➢ žák naslouchá slovům (frázím) a opakuje je co nejpřesněji včetně intonace a vázání ve větách ➢ žák se seznámí s pravidly výslovnosti jednotlivých španělských samohlásek a souhlásek a pravidly postavení přízvuku ve španělštině, s důrazem na zřetelné rozdíly vůči češtině ➢ žák je na základě poslechu schopen slovo vyslovit a také napsat s přesností odpovídající úrovni	**Fonetický úvod**	1.1 1.6
	➢ žák rozumí jednoduchým otázkám k daným tématům a jednoduše na ně reaguje	**<u>Poslech s porozuměním:</u>** Témata: **Jméno, národnost, prosba o zopakování informace, pozdravy, Hodina španělštiny, Volný čas, aktivity o prázdninách, Povolání, bydlení**	
DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03	- žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů - žák sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**<u>Mluvení:</u>** Témata: **Jméno, národnost, prosba o zopakování informace, pozdravy, Hodina španělštiny, Volný čas, aktivity o prázdninách, Povolání, bydlení**	1.8 1.11

	- žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ➢ žák je seznámen se slovní zásobou daného tématu ➢ žák umí jednoduše hovořit na dané téma, dokáže pojmenovávat objekty, popisovat, porovnávat, vyjádřit svůj názor ➢ žák zvládne získat informaci od jiné osoby		
DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03	- žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci ➢ žák čte jednoduché texty ➢ žák se seznamuje s informacemi o věcech, místech a lidech, které souvisejí se španělsky mluvícími zeměmi	**<u>Čtení s porozuměním:</u>** <u>Témata:</u> **Jméno, národnost, prosba o zopakování informace, pozdravy, Hodina španělštiny, Volný čas, aktivity o prázdninách, Povolání, bydlení**	3.1 3.2 4.1 4.3 6.1 6.2 6.3
DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02	- žák vyplní základní informace o sobě ve formuláři - žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➢ žák zvládne vyplnit základní údaje ve formuláři týkající se jeho osoby ➢ žák zvládne napsat jednoduchou odpověď na otázky k tématům ➢ žák zvládne napsat krátkou zprávu ➢ žák umí napsat krátký popis fotky z prázdnin	**<u>Psaní:</u>** Témata: **Jméno, národnost, prosba o zopakování informace, pozdravy, Hodina španělštiny, Volný čas, aktivity o prázdninách, Povolání, bydlení**	

ŠPANĚLSKÝ JAZYK			7.-9. ROČNÍK
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02	- žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu ➢ žák dokáže porozumět otázkám, které se týkají příbuzenských vztahů v rodině ➢ žák rozumí otázkám ohledně jeho věku a data narozenin, včetně dotazu na aktuální datum ➢ žák dokáže porozumět otázkám týkajících se jeho koníčků, pomocí adekvátních gramatických struktur dokáže také vyjádřit, jak moc se mu daná činnost líbí ➢ žák je schopen pochopit dotazy ohledně jeho běžného dne ➢ žák rozumí otázkám typu: "V kolik a kde se sejdeme?, Jak se tam dostanu?, chápe návrh pozvání na schůzku	**<u>Poslech s porozuměním:</u>** Témata: **Rodina, Zájmy a koníčky, Kdy a kde se sejdeme?**	1.1 1.6
DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03	- žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů - žák sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ➢ žák je seznámen se slovní zásobou daného tématu	**<u>Mluvení:</u>** Témata: **Rodina, Zájmy a koníčky, Kdy a kde se sejdeme?** (dny v týdnu, školní předměty, výrazy týkající se města, různých míst ve městě, dopravních prostředků) Gramatika: třetí stupeň přídavného jména výrazy spojené s frekvencí	1.8 1.11

	➢ žák umí jednoduše hovořit na dané téma, dokáže pojmenovávat objekty, popisovat, porovnávat, vyjádřit svůj souhlas/nesouhlas ➢ žák zvládne získat informaci od jiné osoby ➢ žák dokáže popsat cestu na určité místo a také se na ni zeptat ➢ v komunikaci žák využívá znalostí základních gramatických pravidel	tvorba otázky předložky k určení místa a času,	
DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03	- žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci ➢ žák se dozvídá, jakým způsobem se tvoří příjmení ve španělsky mluvícím světě ➢ žák je s pomocí slovníku schopen odpovědět na jednoduché otázky z článku o rodině a oslavách typických pro Španělsko ➢ žák dokáže vyplnit dotazník, který se týká oblíbenosti různých druhů filmů a vyplní své preference ➢ žák rozumí textu, který se týká běžného dne ve Španělsku, s pomocí slovníku v něm vyhledá patřičné informace a zodpoví otázky	**<u>Čtení s porozuměním:</u>** <u>Témata:</u> **Rodina, Zájmy a koníčky, Kdy a kde se sejdeme?**	3.1 3.2 4.1 4.3 6.1 6.2 6.3
DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03	- žák vyplní základní informace o sobě ve formuláři - žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ➢ žák dokáže napsat jednoduchý text o	**<u>Psaní:</u>** Témata: **Rodina, Zájmy a koníčky, Kdy a kde se sejdeme?**	6.6

	své rodině a vztazích v ní ➢ žák vytvoří jednoduchý dotazník s otázkami a výběrem z odpovědí ohledně zálib a koníčků jiné osoby ➢ žák je schopen napsat krátkou zprávu o svém běžném dni s využitím nabytých gramatických struktur a slovní zásoby		

ŠPANĚLSKÝ JAZYK			**7.-9. ROČNÍK**
RVP	**Očekávané výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata**
DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02	- žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu ➢ žák porozumí vyslechnutému popisu věci, byť nezná její přesný název ➢ žák dokáže z jednoduché konverzace vyrozumět informace ➢ žák rozumí otázkám, které se dotazují minulých činností ➢ žák při poslechu rozumí a pochopí rozdíl mezi přítomností a minulostí	**<u>Poslech s porozuměním:</u>** Témata: **Bydlení, Jídlo, Vzpomínky z cest**	1.1 1.6
DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03	- žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů - žák sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	**<u>Mluvení:</u>** Témata: **Bydlení, Jídlo, Vzpomínky z cest** Gramatika: vazby k vyjádření rady, příkazu, zákazu, dovolení tvorba otázek a odpovědí minulý čas pravidelných i nepravidelných sloves	1.8 1.11

	➢ žák je seznámen se slovní zásobou daného tématu ➢ žák umí jednoduše hovořit na dané téma, dokáže pojmenovávat objekty, popisovat, porovnávat, vyjádřit svůj souhlas/nesouhlas ➢ žák zvládne získat informaci od jiné osoby ➢ v komunikaci žák využívá znalostí základních gramatických pravidel		
DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03	- žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci ➢ žák je, s použitím vizuální opory, schopen porozumět článku, přiřadí k textu obrázky ➢ žák je schopen na základě textu říci krátké shrnutí, odpoví na otázky k textu	**<u>Čtení s porozuměním:</u>** <u>Témata:</u> **Bydlení, Jídlo, Vzpomínky z cest**	3.1 3.2 4.1 4.3 6.1 6.2 6.3
DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03	- žák vyplní základní informace o sobě ve formuláři - žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ➢ žák napíše jednoduchý popis bytu/domu a vyjádří svou (ne)spokojenost s daným bydlením ➢ žák dokáže sepsat nákupní seznam a také jednoduchý recept a písemně odpovědět na otázky týkající se rozdílů španělské a české kuchyně ➢ žák je schopen napsat krátkou odpověď	**<u>Psaní:</u>** Témata: **Bydlení, Jídlo, Vzpomínky z cest**	6.6

	na dopis z cesty svého kamaráda, s využitím nabytých gramatických struktur a slovní zásoby a přidat své vlastní zkušenosti		

Příloha č. 3: Náběh výuky Informatiky od školního roku 2021/2022

Od 1. 9.2021 bude na škole zahájena výuka vzdělávací oblasti Informatika dle úpravy RVP ZV s Informatikou z roku 2021 současně ve všech ročnících od 4. do 9. Přičemž žáci, kteří jsou ve školním roce 2021/22 v 5. a 6. ročníku, naplní jen některé výstupy ŠVP platného od 1.9.2021. (Žáky 7. – 9. ročníku škola v tomto školním roce zatím nemá, těchto ročníků se tedy úprava netýká.) Od školního roku 2026/27 naběhne výuka oblasti v plném rozsahu.

ročník	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
1					
2					
3					
4	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně
5	zahájení bez návaznosti	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4
6	zahájení bez návaznosti	návaznost na 5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5
7		návaznost na 6	návaznost na 5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6
8			návaznost na 6,7	návaznost na 5,6,7	návaznost na 4,5,6,7
9				návaznost na 6,7,8	návaznost na 5,6,7,8

Žáci, kteří jsou ve školním roce 2021/22 v 5. ročníku, absolvují jen část vzdělávacího obsahu pro 1. stupeň. Výstupy a učivo jsou shrnuty v následující tabulce. Modře označená část bude probírána pouze jako rozšiřující učivo a výstupy nebudou pro žáky závazné.

Žáci, kteří jsou ve školním roce 2021/22 v 6. ročníku, začnou výuku oblasti Informatika bez návaznosti na výstupy 1. stupně. Částečně naváží na výuku oblasti INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE, kterou absolvovali v 5. ročníku dle ŠVP platného od 1.9.2017. Výstupy 1. stupně pro ně nejsou závazné.

INFORMATIKA - úprava pro žáky 5. ročníku v roce 2021/22		5. ROČNÍK	
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Ročník**	**Průřezová témata**
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi ➢ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ➢ edituje digitální text, vytvoří obrázek ➢ přehraje zvuk či video ➢ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ➢ používá krok zpět, zoom ➢ řeší úkol použitím schránky ➢ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	**OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ** Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	**5.**	**Mediální výchova -** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi ➢ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ➢ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci	**PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ** Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	**5.**	**Mediální výchova -** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení

➢ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ➢ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ➢ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ➢ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého			
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data ➢ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ➢ doplní posloupnost prvků ➢ umístí data správně do tabulky ➢ doplní prvky v tabulce ➢ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	**ÚVOD DO PRÁCE S DATY** Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	**5.**	
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	**ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – PŘÍKAZY, OPAKUJÍCÍ SE VZORY** Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy	**5.**	**Osobnostní a sociální výchova** – Rozvoj schopnosti poznávání, Seberegulace a

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu ➢ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ➢ v programu najde a opraví chyby ➢ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ➢ vytvoří a použije nový blok ➢ upraví program pro obdobný problém	Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur		sebeorganizace, Kreativita
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi ➢ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ➢ určí, jak spolu prvky souvisí	**ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ - ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, VÝSTUPY NEJSOU ZÁVAZNÉ** Systém, struktura, prvky, vztahy	**5.**	
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	**ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – VLASTNÍ BLOKY, NÁHODA** Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	**5.**	**Osobnostní a sociální výchova** – Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu ➢ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ➢ v programu najde a opraví chyby ➢ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ➢ rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ➢ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ➢ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ➢ rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ➢ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů			
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu ➢ pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ➢ pomocí obrázku znázorní jev ➢ pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	**ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT** Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	**5.**	
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	**ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – POSTAVY A UDÁLOSTI – ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, VÝSTUPY NEJSOU ZÁVAZNÉ** Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce	**5.**	**Osobnostní a sociální výchova –** Kreativita, Řešení problémů a

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu ➢ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ➢ v programu najde a opraví chyby ➢ používá události ke spuštění činnosti postav ➢ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ➢ upraví program pro obdobný problém ➢ ovládá více postav pomocí zpráv	Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt		rozhodovací dovednosti